

DÁTUM

II/21.

»S MOST A DOLOGRA«

8,10 Ft

SZABADELVŰ
POLITIKAI
NAPILAP

Az ügy nem zárult le

A kommunisták hazai uralmának több mint negyven éve alatt most történt meg először, hogy egy kommunista minisztert a társadalom nyomása lemondattott. Ez a közvélemény győzelme, annál is inkább, mert nem akármelyik tárca birtokosáról, hanem épp a belügyminiszterről volt szó. Bár megkésett és szerény győzelem.

Horváth Istvánt kommunistának tartom, bármennyire védelmezte is őt és méltatta érdemeit a magát szocialistának valló kormánypárt és az önmagát nem e párt, hanem a nemzet kormányának nyilvánító kormány. Nem ismerem a hatalom legfelső köreiben a legutóbbi évek során lezajlott beharok és intrikák titkait, nem is igen érdekel, mikor és hogyan váltott át Horváth István Kádártól, Grósztól és Berecztől a Pozsgayék vágányára, de azt tudom, hogy ő volt a belügyminiszter, amikor – nem oly rég, csak 1988-ban – két ízben is a rendőrterror oszlatta szét Budapesten a jogos ügyért békésen tüntetőket. Azt is tudom, hogy emiatt nyilvánosan soha senkit nem vontak felelősségre: sem Horváth az alárendeltjeit, sem a kormány Horváthot, sem a kommunista (szocialista) párt a kormányt. A parlament sem érvényesítette ez ügyben jogát a számonkérésre.

Nem tudom, miben álltak Horváth reformpolitikai érdemei, amelyekre megbántottan hivatkozott. Talán csak nem abban, hogy volt annyi józan esze és nem szervezett valamiféle ávós puccsot a reformkommunisták ellen? A tény mindenesetre az, hogy egyes korábbi személyi változtatások ellenére is tovább folyt minden ellenzéki politikai erő törvénytelen eszközökkel végzett megfigyelése, az adatgyűjtés, és lényegében változatlanul tovább fennállott és működött az a rendőri-besúgó hálózat, melyet nem ok nélkül félt és gyűlölt a társadalom. Az is tény, hogy ez a munka nem az MSZMP és nem az MSZP ellen irányult, bármit mondott is most Németh Miklós egy esetleges erőszakos rendzavarással kapcsolatos tavalyi aggályairól. Ha valahonnan, hát épp és csak a szélsőbal felől fenyegethetett ilyen veszély, ám épp a szélsőbal köreit nem figyelték.

Sem a volt belügyminiszter, sem a kormányfő nem térhetett ki annak beismerése elől, hogy igenis szükség és mód lett volna a belső rendelkezések érvénytelenítésére, amelyek alapján a törvénytelen rendőri tevékenység folyt. Ez a tevékenység a Magyar Köztársaság kikiáltása óta egyértel-

műen alkotmányellenes volt, tehát bűncselekmény. Nem egyszerű mulasztás vagy az apparátus „tehetetlenségi erejéből” következő hanyagság. Tudomásom van róla, hogy az ún. belügyi összekötők (a minden vállalatnál, intézménynél működő hivatalos besúgók) még januárban is „dolgoztak”. Erről szó nem esik. És hallgatnak arról is (hallgatni szeretnének), hogy miként és kik bűnéből volt lehetséges a BM-et és a pártállamot súlyosan kompromittáló bizalmas iratok sietős és tömeges megsemmisítése.

Ahelyett, hogy örülne, mert – legalább egyelőre – elkerülte a bűnvádi eljárást, Horváth „kierőszakolt botrányról” beszél, „kampányt” emleget, mely „új inkvizíció nyitánya” lehet. A kormányfő azt panasolja, hogy kormánya munkáját valamiféle „kódgéppel” nehezítik és „mérges gázokat” fújnak rá. A felelősök, akik szükségképpen tudtak a törvénytelenégekről, sőt azokat nyilvánvalóan igényelték, elrendelték, de legalábbis meg nem akadályozták, most álszent módon az ellenzékét, a Szabad Demokraták Szövetségét és a Fideszt vádolják: meg akarják bénítani a kormányzatot, az államigazgatást, nektek minden eszköz jó erre!

Az MSZP és a kormányfő az utolsó percig védte Horváthot. Közel három hébe tartott, míg belátták, hogy személye nem tartható, holott már a botrány másnapján fel kellett volna függeszteni állásából. A katonai főügyész arcátlan módon a leleplezőket fenyegette meg büntető eljárással, ahelyett, hogy Pállagi Ferenc őrizetbe vételét rendelte volna el. Há az SZDSZ és a Fidesz ki nem tart, ha hagyja megfélemlíteni magát, a törvénytelenések megszűntére és a felelősök elmozdítására minden bizonytalán később kerülhetett volna csak sor. Ez a választások tisztaságát komoly mértékben veszélyeztette volna.

Egyesek – mint a Magyar Nemzet kommentátora is – jónak látják, hogy a bűnsők bíróság elé citáltatása helyett azt feszegeték: kinek állt érdekében „ezt a botrányt kirobbantani”? Kinek érdeke „megosztani a népet, gyengíteni a szocialista pártot”. Nos, a kormányt és a kormányzatot a saját hibái és vétkei gyöngyítették, nem pedig ezek feltárása. Nem a törvénytelenések leleplezését, hanem szemérmetlen és folyamatos elkövetésüket kell botrányosnak minősíteni. Nem a botrány, hanem a botrányos tények elhallgatása árt a magyar demokráciának.

Gadó György

Szűrös Mátyásnak, a Magyar Köztársaság ideiglenes elnökének meghívására január 25-én, csütörtökön hivatalos látogatásra hazánkba érkezik Václav Havel, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnöke. (MTI)

Újabb cseppek a Béres-cseppekhez

(Tudósítás a 10. oldalon)

A téli „Bosnyák” lehangoló képet mutat. Szegényes. Riportunk a 9. oldalon.

Románia

Választási viták

Már kedden többen bírálták a romániai Nemzeti Megmentési Front Tanácsának aznapi döntését arról, hogy május 20-ra tűzi ki az általános választásokat és azokon a front is jelölteket állít.

A testület 128 szavazattal 8 ellenében és 5 tartózkodással döntött úgy, hogy részt vesz a választásokon, amelynek időpontját még ennél is nagyobb arányban szavazta meg. A választásokat eredetileg áprilisra tervezték, de a pártok ezt a rövid időt hátrányosnak találták és az esélyegyenlőség nevében annak elhalasztását követelték.

A tanács keddi esti ülésén elfogadta Ion Iliescu elnök javaslatát is, hogy jóhiszeműségük bizonyosságául ENSZ-megfigyelők ellenőrizzék a választások tisztaságát. A pártok választási kampányát az állam finanszírozza és tilos lesz külföldi támogatást elfogadni.

Az NMFT eredeti célkitűzése az volt, hogy a békés átmenet feltételeit megteremtve elvezeti az országot a szabad választásokig, majd feloszlattja önmagát. A Nemzeti Parasztpárt teljesen illegális lépésnek minősítette a NMFT döntését, mivel ez szerinte a régi egypártrendszer egy újjal akarja felváltani.

Mircea Dinescu neves román költő, a NMF tanácsának tagja szerint jobb lenne a választásokat egy év múlva megrendezni. A költő rádióinterjújában kijelentette, hogy a helyzet még zavaros és meg kell várni, amíg a dolgok letisztulnak. Higgadtan kell vitatkozni, az eddig uralkodó fennköltég nélkül, úgy, hogy az a külföldnek fel se tűnjön – mondotta a költő, aki december 22-én a bukaresti rádióban bejelentette Ceausescu bukását.

Doina Cornea asszony már a tanács ülésén közölte, hogy a döntés miatt kilép a testületből.

Országgyűlési tudósításaink

az 5. oldalon

CIA-prognózis

Tartósan zavaros helyzet

Az amerikai hírszerzés vezetői kijelentették, hogy jelentősen mérséklődött a Szovjetunió részéről fenyegető katonai veszély és néhány éven belül eltűnhet a Varsói Szerződés katonai jellege. „Alapvetően megváltoztak” a kelet-európai országoknak a Szovjetunióhoz fűződő kapcsolatai. Ez, párosulva az egyoldalú európai szovjet haderőcsökkentéssel, a VSZ katonai erejének, teljesítőképességének méréséklődéséhez vezetett.

A bécsi megállapodástól várható további csökkentések miatt és a térség megváltozott légkörében a Szovjetunió nem számíthat arra, hogy Kelet-Európa eleget tesz eddigi katonai igényeinek. A Szovjetuniót szövetségeseinek megbízhatatlansága is arra készíti, hogy konfliktus esetén védekező taktikát kövessen. A tábornok szerint a '90-es évek közepére eltűnik a VSZ kollektív katonai-biztonsági jellege, s azt a Szovjetunió és a kelet-európai nemzetek közötti új biztonsági megállapodások válthatják fel.

A hírszerzés vezetői egyúttal hangsúlyozták, hogy a szovjet fegyveres erők, különösen a hadászatiak, változatlanok, sőt, mind korszerűbbek, amit az amerikai katonapolitikának figyelembe kell vennie. Párhuzamosan az európai csökkentésekkel, a Távol-Keleten a szovjet haderők fejlesztése várható.

A CIA főnöke elmondta, hogy Kelet-Európában tartósan zavaros helyzetre számíthatnak. Egyes országokban (neveket nem említett) igen nehéz lesz a demokrácia és a piacgazdaság kiépítése, de valószínűtlen a visszatérés a sztálinista diktatúrához.

A szenátus katonai bizottságának több tagja az ülésen sikraszállt a védelmi kiadások csökkentése mellett. Javasolták a mozgatható indítóállású hadászati rakéták kölcsönös felszámolását, valamint a 70 milliárd dolláros költségű új amerikai hadászati bombázó-program feladását.

Kiutasított NSZEP

Magdeburg főpolgármestere felszólította a városi NSZEP-DSZP vezetőségét, hogy azonnal szüntesse be tevékenységét Magdeburgban. A helyi kerékszalag-tárgyalások résztvevői előtt Werner Nothe azt javasolta, hogy osszassák föl a párt valamennyi városi alapszervezetét és helyi vezetőségét.

Az ADN hírgyűnökséghez eljuttatott indoklásában Nothe kifejtette: olyan értesülései vannak, miszerint fokozódó élességű viták, összecsapások zajlanak az NSZEP-DSZP magdeburgi működése kapcsán. Ezért ő mint főpolgármester arra az elhatározásra jutott, hogy – a párttagok testi épségének megvédése, az esetleges atrocitások megelőzése érdekében – a párt feloszlását kezdeményezi a városban.

Közepes és kisüzemek esetében a vegyesvállalatok alaptökéjén belül minden esetben többséggel bírhat a nyugatnémet fél – jelentette be Helmut Haussmann bonni gazdasági miniszter az NDK-NSZK gazdasági bizottság ülésének első munkanapja után. Mint politikus elmondta, az országa hatmilliárd márka hitelt és hitelgaranciát ajánlott föl kedvező kamatfeltételek mellett, hogy kisüzemek, közepes cégek alakuljanak az NDK-ban, korszerűsíteni lehessen bizonyos iparágakat, és hatékonyabbá tegyék a környezetvédelmet. Kedvezően értékelte Haussmann a Berlin által előkészített adóreformot, amely megszünteti a magánkézben lévő közepes és kisüzemek eddigi hátrányos adóztatását.

A VILÁG HÍREI

– Szerdán négy fegyveres albán állampolgárnak sikerült átszöknie Jugoszláviába. Az albán fél megerősítette az őrséget a Jugoszláviával közös határon, a tiranai rádió és tv épülete körül. Nikola Ivanovics, a Crna Gora-i köztársasági kormány belügyminisztere elmondta, hogy az utóbbi napok tiranai lövöldözéseit hadgyakorlatokkal magyarázzák, és nem tudja sem megerősíteni, sem megcáfolni azokat a híreket, amelyek szerint Albániában mégis csak „valami rendkívüli történik”.

– Önállósulását fontolgatja állítólag az Azerbajdzsán KP. A szovjetköztestárság pártvezetősége az SZKP-ból való kiválasztásról tanácskozik – jelentették kedden nyugati hírgyűnökségek. Gandze (a volt Kirovabad) városi tanácsa kedden felszólította az azerbajdzsáni parlamentet: írjon ki népszavazást arról, hogy kiszakadjon-e a köztársaság a Szovjetunióból – jelentette kedden az amerikai AP hírgyűnökség. Az Azerbajdzsánba vezényelt szovjet egységek parancsnoksága betiltotta az Azerbajdzsáni Nemzeti Védelmi Tanács működését.

– Az alkotmányos szervek oltalmát kérte hétvégi kongresszusa számára a Lengyel Egyesült Munkáspárt. A párt politikai bizottságának keddi nyilatkozata szerint félő, hogy a pártkongresszus megtartását külső erők megpróbálják megzavarni. A LEMP KB PB aggodalmát fejezte ki nyilatkozatában a párt ellen irányuló „kíméletlen támadások és bosszúvágytól fűtött propagandakampány” miatt.

– Nagy-Britannia hajlandó pénzügyi támogatást is nyújtani a reformok útján előre haladó NDK-nak, ennek leghatékonyabb formája azokon a területeken képzelhető el, amelyek a szigetország a többi ipari országnál gazdagabb tapasztalatokkal bír. A brit külügyminiszter szerint az NDK-nak ma mindenképp belpolitikai stabilitásra van szüksége, másé nem érhet a demokrácia felé vezető út végére. Nagy-Britannia tud és hajlandó segítséget nyújtani az országnak, mivel gazdasági téren is jócskán rendelkezik átadható tapasztalatokkal.

Bush viszontagságai Kínával

A „drámai külső változások” tükrében átszervezik az amerikai haderőt, hogy immár Európán kívüli feladataiknak feleljenek meg, jelentette be szerdán George Bush amerikai elnök. Sajtóértekezletén Bush újlag támogatásáról biztosította Mihail Gorbacsovot, s egyben komolynak minősítette a helyzetet Azerbajdzsánban.

Elmondta, hogy Azerbajdzsánról külön nem tárgyalt Gorbacsovval.

A szovjet vezetővel még máltai találkozójukon napirenden volt a balti államok helyzete: Bush megnyugvással nyugtázta az akkor kifejtett szovjet álláspontot, hogy a békés változások mellett vannak a Baltikumban és azóta sem tértek el ettől a politikától. Egyúttal emlékeztetett arra, hogy Washington soha nem ismerte el a balti országok önállóságának elvesztését, de enélkül nyíltabban nem szállt síkra a három ország önállósága mellett.

Az elnök ismét védte kínai politikáját, amelyre súlyos vereség vár a törvényhozásban: a képviselőház szerdán

várhatóan leszavazza az elnöki vétót az USA-ban tanuló 40 000 kínai diák ügyében. Bush elutasította a törvényt, amely szerint nem kötelezik a diákokat, hogy tanulmányaik után akarattuk ellenére visszatérjenek hazájukba. Bush szerint maradásuk amúgy is lehetséges, míg a törvényre válaszul Peking felmondhatja a kulturális együttműködést. Az elnök ismét hangsúlyozta, hogy geopolitikai megfontolásból szükséges együttműködni Kínával, s csak így javítható fokozatosan az emberi jogok helyzete Kínában.

Bush elismerte, hogy a gazdaság lelassult, de reményét fejezte ki, hogy a hanyatlási folyamat nyárra megfordul. Az Egyesült Államok még mindig a világ legjobb területe a beruházásra, így nem fél a külföldi tőke bizalmatlanságától, mondotta.

Utalt arra, hogy a költségvetés várhatóan csökkenti majd a katonai kiadásokat, a fegyveres erőket átszervezik. Míg az ország továbbra is eleget kíván tenni a NATO-kötelezettségeinek.

Hazátlanul a nagy hazában

Több ezer azerbajdzsán és meszhetiai tüntetett kedden este és szerdán reggel a szovjet televízió osztrankinói központja előtt. Az azerbajdzsánok a köztársaság területén állomásozó rendfenntartó erők kivonását sürgették és hiteles tájékoztatást követeltek.

A szovjet televízió reggeli hírműsorában rendhagyó módon mutatta be a követeléseket. Az üzbezsztáni Ferganából tavaly nyáron elűzött meszheti törökök transzparensein végigpásztázva, a kamera meg-megállt egy jellemző követelésen: ők egykori hazájuk visszaadását akarják kivívni.

Mint emlékeztet, a török eredetű népet a második világháború alatt Sztálin utasítására telepítették Grúziából Üzbegisztánba, ahonnan a helyi pogromlovagok tavaly nyáron űzték el őket. A menekültek nagy részének azóta sincs hol meghúznia magát.

Oroszellenes hangulat

Pathhelyzet alakult ki Bakuban, mivel az azerbajdzsáni politikai erők – a helyi pártszervek, a parlament és a népfőnt – egyöntetűen követelik a hadsereg kivonását. Ugyanakkor a helyzetet uraló fegyveres erők parancsnoka, Vlagyimir Dubinyak altábornagy szerdán nyíltan kijelentette: mindaddig fennmarad a rendkívüli állapot, amíg a helyi hatalmi szervek nem képesek ellenőrizni a helyzetet és szavatolni a lakosság biztonságát.

A szovjet sajtó helyszíni beszámolóiból világosan kitűnik, hogy jelenleg a párt- és állami szervek gyakorlatilag nem tudják, miképpen kezdjenek hozzá a helyzet normalizálásához. Teljes a zűrzavar. A szovjet rádió helyszíni tudósítása szerint szinte lehetetlen pontos információhoz jutni. Rémhírek tartják izgalomban a várost. Megszaporodtak a helyi kisebbségek, köztük az oroszok és a zsidók elleni fenyegetések. Körülbenn pánikot okoztak az olyan híresztelések, hogy belátható időn belül kivonják a csapatokat.

Közeledik a helyi parlament rendkívüli ülésén a Legfelsőbb Tanácshoz intézett ultimátum lejáratának határideje. Az azerbajdzsán képviselők a

csapatok kivonásának elmaradása esetére a „szövetségi kapcsolatok felülvizsgálatával” fenyegettek. A városban rendkívül feszült a helyzet, több tízezres nagygyűléseket tartanak, a szélsőségesek újabb akciókat követnek el. Azerbajdzsán elnöke kedden délután tárgyalt a Kaszpi-tengeri tartályhajó-flotta kapitányainak képviselőivel, akik ötven hajó felrobbantásával fenyegetőznek. Végül hosszas győzködés után sikerült az ultimátum határidejét kitolni.

A washingtoni hírság szerdán csak 2 évi felfüggesztett börtönbüntetésre ítélte Richard Secord nyugállományú tábornokot, az „Irangate” botrány egyik főszereplőjét. Ronald Reagan elnöksége idején a Fehér Ház vezető munkatársai törvénysértő módon titokban fegyvereket adtak el Iránnak és a bevételből a nicaraguai kontrákat fegyverezték. Oliver North alezredes, az akció fő szervezője korábban 3 éves, ugyancsak felfüggesztett börtömet kapott.

Románia 1989. december 22.
A franciaországi visszhang – I.

AZ ELSŐ NAPOK

Románia: vér és öröm – ez volt első oldalas szalagcíme karácsony előestéjén a konzervatív-liberális francia napilap, a Figaro szombat–vasárnapi (23–24-i) számának. A független baloldali Libération pedig románul írta címoldalára a szót: Libertatea, vagyis: szabadság. A párizsi esti lapnak, a France Soirmak szintén első oldalán olvashattuk a hatalmas betűket: vér az ára a szabadságnak. A főcím alatt két fénykép: az elesettekért gyűjtött gyertyák az egyiken, az önkényuralomtól való megszabadulás örömét tükröző arcok a másikon. Majd cikk tudósított arról, hogy „a román nép győzött”. A szocialista vonzalmú Le Monde szintén még szombat este megjelent, de vasárnapi–hétfői (24–25-i) kelteztől viselő számának vezércikke már azt mérlegelte, mi is az ára egy forradalomnak, s mi is az, ami azt a győztes forradalmat, a politikai, társadalmi és gazdasági életben követheti. 1989 ugyanis, írta a Monde, a kelet-európai forradalmak esztendejeként vonul majd be a történelembe. Elhomályosítja így a bicentenáriumi ünnepeket a folytatás. Mert ami történt Európa keletévé tett felén, az annak a kétszáz évvel ezelőtti francia forradalomnak kései folytatása volt a Monde vezércikke szerint. A román forradalom minden másnál élesebben világít rá arra, hogy mily keserves lesz az újjáépítés. Ott a színtér még sivárabb, mint másutt, mivel a megdöntött diktatúra totális volt. A román diktátor bukásában egy egész rezsimet és negyven év történelmét rántotta magával – állapította meg vezércikkében a Monde. Mely a többi francia napilap karácsonyi számaihoz hasonlóan természetesen több további cikket is szentelt Romániának: Temesvárról, a mártír városból kiküldött munkatárs tudósított, hosszú elemzés

rajzolta meg a bukott zsarnok életútját – kommunista, de imperátor, mondta róla a portré két szerzője. Arcképvázlatot közölt a Monde a Nemzeti Megmentés Frontjának két tagjáról, Corneliu Manescu diplomatáról, aki egy év-tizede épp Párizsban volt nagykövet, és Mircea Dinescu költőről. Utóbbit a Libération is bemutatatta, miután előzőleg nemzedéktársa, a franciaországi emigránssá lett román író, Dinu Flămînd közölt róla méltatást – Dinescu verseinek francia kiadása alkalmából. Románia lidércnyomásos negyedszázadára a Libération ezzel a címmel tekintett vissza: Egy szocialista zsarnok életútja. Az ugyenerről szóló figarocikk mérlege: zsarnok és pojáca.

A zsarnoknak s pojácának a végnapjairól és a román népfelkelésről azonban leghívebben a magánkézben lévő francia tévéállomás, a Cinq, vagyis az ötös csatorna számolt be. Ennek egyik újságírója munkájának végzése közben vesztette életét a bukaresti Köztársaság téren. Péntek délutántól folyamatosan továbbította ez a tévéadó a szabad román televízió adásait. Pénteken a stúdióban ott ült a bementő-kommentátor mellett Maria Mailat, a marosvásárhelyiből párizsivá lett román író; a nácizmust és bolsevizmust vegyítő rezsim ellen tiltakozó pártfunkcionárius, Birladeanu emigráns fia, Alexandru Birladeanu; valamint Adrian Pop, a román ügyvéd, aki egyenes adásban fordított, értelmezett. Tolmácsolta igaz ügyvédként pénteken és azután is, napokon át a bukaresti és temesvári híreket s képeket. A francia közvélemény élő adásban figyelhette a halottakat és a halálos veszedelmek közepette közdöket. Képszerűen fölfoghatta így, amit a román származású drámaíró, a vasárnapi újság, a Journal du Dimanche lapjain bá-

torságra és kitartása buzdító Eugène Ionesco korábban éveken át annyiszor elmondott már: Románia lakói végveszélyben vannak; a törvény szerint is bűn nem adni segítséget annak, aki veszélyben van. Az egyik kommentátor szombat este ugyanezt mondta, kifejezve ily módon is azt, ami az utca francia emberének is világosan érzékelhető indulata és szolidaritásérzése; meddig tart még a mézszál, meddig a részvételi és megrendült voyeurködés – Európa nemzeteinek cselekedniük kell. A vasárnapra, 24-re virradó hajnalon a francia kommentátori szavak már így hangoztak: „az örült diktátor hóhér fogdmegjeinek végső tobzódása ez az éjszaka”.

A román népfelkelés franciaországi visszhangjának krónikájában vasárnap és részben hétfő is az esetleges katonai beavatkozás mérlegelésének epizódja volt. Közvetlen következményekkel most nem járhat ugyan, de a későbbi romániai és általában kelet-európai fejleményekben lehet jelentősége a jogtudományban jártas francia külügyminiszter javaslatának: a nemzetközi jogban helyet kell hogy kapjon a sürgős beavatkozás fogalma; magyarul: az aktív beavatkozás az emberi életet és jogok védelmében. A Monde (Párizsban) hétfő délután megjelent (Tehát keddi, 26-i keltezésű) száma élesen bírálta, hogy mind francia, mind amerikai részről elvi helyeslére talált a szovjet beavatkozás eshetősége, s emlékeztette rá a nagypolitikusokat: a Szovjetunió a peresztrojkával egyetemben is úgy él a kelet-európai nép emlékeztetésében, mint a sztálinizmus melegágya.

Több francia tudósító és kommentátor számára az ötvenhatos forradalmat idézték a romániai események. Arra is visszautalva írta a Libération

főszerkesztője lapjának 25-i, hétfő reggeli számában: ez az első győztes kommunistaelles fölkelés. S egyben az első televíziós forradalom. A Bukarestből továbbított, lidércesen kísértő képek pedig, mondta a párizsi lap, mindinkább tarthatatlanná teszik a kommunisták átváltozásának fikcióját, bármily valóságosak is egyébiránt a változások a szovjet világban. A már említett Adrian Pop a Cinq, az ötös csatorna hétfő esti adásában joggal és tárgyyszerűen emelte ki, hogy valamennyi román – emigráns és romániai – reagálásban két elem közös volt: soha többé kommunista vezetést; és: nyilvános pert a diktátorházaspárnak. Azután mutatott rá erre, hogy 25-én este bejelentették a zárt tárgyaláson hozott és végrehajtott halálos ítéletet. A hírt természetesen első oldalakon közlik a keddi reggeli francia lapok. A románokat megfosztották a kollektív katarzistól – írja vezércikkében a Libération, voltaképp átvéve a Párizsban élő színházi rendező, Lucian Pintilie gondolatát, aki a hír hallatán még előző este mondotta ugyanezt. A 26-i Figaro egyik elemző cikkében arra figyelmeztet: nincs alternatív politikai erő. A Monde-nak nyilatkozó és ott a francia, magyar és szovjet segítséget kiemelten említő Ion Iliescu helyzetértékelése ebben a tekintetben megegyezik az emigráns íróéval. Az emigráns író, Virgil Tanase, ki ellen hét éve készített elő merényletet a román titkosrendőrség, még hétfőn, Romániába indulása előtt nyilatkozta a Quotidien de Paris-nak: a román politikájában mindent ezután kell újból föltalálni:

Zirkuli Péter
(Párizs)

(Tudósítónk cikksorozata először a Szabad Európa Rádióban hangzott el.)

Szűrös Mátyás fogadta Király Károlyt

Közös szándéknyilatkozat kellene

Szűrös Mátyás, a Magyar Köztársaság ideiglenes elnöke szerdán hivatalában fogadta Király Károlyt, a román Nemzeti Megmentési Front Tanácsa elnökhelyettesét, aki gyógykezelésen tartózkodik Magyarországon.

A tervezettnél lényegesen hosszabbra nyúlt, kötetlen hangulatú eszmecsere Király Károly tolmácsolta Ion Iliescu, a Nemzeti Megmentési Front Tanácsa elnökének üdvözlését, s nevében romániai látogatásra hívta meg Szűrös Mátyást. Ezzel kapcsolatban Szűrös Mátyás elmondta: ő már korábban átadta az Ion Iliescunak szóló meghívást. Valamelyik látogatásra – egy kölcsönösen elfogadható időpontban – a közeljövőben sor kerül.

A megbeszélésen nagy hangsúlyval foglalkoztak a menekültek kérdésével. Egyetértettek abban: mindkét részről meg kell tenni mindent annak érdekében, hogy a menekültek hazatérjenek. Romániának erkölcsileg és anyagilag rehabilitálnia kell

ezeket az embereket, s törvényes biztosítékokat nyújtani számukra, hogy megtorlásban nem lesz részük. Ennek kapcsán Szűrös Mátyás leszögezte: a menekültek által Magyarországon felvett kölcsönök nem lehetnek akadályai hazatérésüknek. A két politikus úgy vélekedett, hogy a két-tős állampolgárság kizárására vonatkozó magyar–román államközi egyezményt az új megállapodás kidolgozásáig célszerű felfüggeszteni. Mindketten fontosnak ítélték, hogy a két ország tegyen közös szándéknyilatkozatot a Romániában élő magyarság helyzetére, illetve kétoldalú kapcsolatokban betöltött szerepére vonatkozóan.

Szűrös Mátyás aggodalmának adott hangot, hogy – bizonyos jelek alapján – Romániában egyes reflexek és struktúrák tovább működnek, amelyek akadályozzák a Magyarország és Románia közötti konkrét megállapodások mielőbbi megvalósítását.

(MTI)

Az Európa Mozgalom brüsszeli központja kedden közleményben jelentette be, hogy dr. Antall Józsefnek, a Magyar Demokrata Fórum vezetőjének elnökletével megalakult a mozgalom magyar tagozata. A főtákar Rókusfalvy Pál professzor.

Strasbourg elé

„Az Európa Tanácsot tekintjük ama normák letéteményesének, amelyek mérvadóak lehetnek a közép- és kelet-európai országok számára a jog uralmára alapuló és az emberi jogokat tiszteletben tartó pluralista demokráciává alakulásukban”.

Ezen a kissé bonyolult, ám jelentőségteljes meghatározáson szinte még meg sem száradt a tinta. A tizenkét nyugat-európai országot tömörítő Európai Közösség külügyminiszterei alig néhány napja, dublini tanácskozásukon jelentették ki, hogy a közép- és kelet-európai változásokról szólva éppen a 23 pluralista demokráciát (közülük az E.K. országait) magában foglaló Európa Tanácsot kellene példának tekinteni.

Németh Miklós magyar miniszterelnök hétfői strasbourgi látogatása előtt már a bevezetőben idézett mondat

is jelzi, miért fontos Magyarország számára ez a nemzetközi szervezet, s miért erősödhetek az elmúlt év során viharos gyorsasággal kapcsolataink a 23-akkal.

Elég emlékeztetni arra, hogy a strasbourgi székhelyű testület tavasszal hozta létre közép- és kelet-európai országok parlamentjei számára azt a különleges meghívotti státust, amely – szavazati jog nélkül – lehetővé teszi a részvételt az ET parlamenti közgyűlésének munkájában. Ezt a státust az elsők között biztosították a magyar országgyűlés számára, s az Európa Tanács meghívta hazánkat több, általa kidolgozott európai szerződésrendszerhez – úgynevezett konvencióhoz – való csatlakozásra is. A térség országai közül Magyarország (tavaly novemberben) elsőként nyújtott be kérelmet a teljes jogú csatlakozásra.

Ki fedezi, miért fedezi a malmói fuvarmestert 2.

Amint tegnap arról beszámoltunk, a svédországi Malmőben bizonyos szempontból igen eredményesen tevékenykedő Mogyoróssy Tibor és TM Transport International Spedition elnevezésű cége éveken át tartozik egyes fuvarozó Volán-vállalatoknak. Azoknak, amelyek magyar árut a TM Transport közbeiktatásával, konvertibilis valutában számolt közvetítői díjért magyar kocsikkal szállítanak főként Nyugat-Európába, visszafuvar reményében.

Egyetlen példát említettünk: a szegedi Tisza Volánt. Nekik a törvényes és a közöttük létrejött szerződésben rögzített fizetési határidőt – kilencven nap! – jócskán meghaladva nem fizeti ki a 11 millió 979 ezer forint értékű devizát.

Az előzményekről annyit, hogy 1988. július 22-én Márkás kapcsolatok címmel (a Népszavában) beszámoltam erről a furcsa üzleti konstrukcióról. A megállapításokat megerősítette az akkor még létező Volán-vállalatok központja, valamint a Hungarocomion is. Ez a fajta szállítványozási üzlet az esetek többségében nem szolgálja a magyar gazdaság érdekeit! Dörgedelmes helyreigazítás, méteres telexen, amerikai ügyvéddel való fenyegetőzés, majd egy gazdasági szakíró által jól megfogalmazott cikk leközlésének követelése...

Mint hogy helyreigazítási kérelmét elutasítottuk, sajtópert pedig nem indított; ellenezték a Mogyoróssy Tibor által a szerkesztőségbe juttatott írás megjelenését. Hiába, mert a Népszava főszerkesztője, dr. Fodor László megígérte Mogyoróssy Tibor képviselőjének, dr. Péterfalvi Attilának, hogy leközi az ominózus írást. A jogász az államigazgatási főiskolán tanít, ugyanott tanított tudományos szocializmust dr. Fodor László főszerkesztő felesége. Hiába, az élet nagy dramaturg, és korántsem mentségemre emlitem, de talán vannak igazán nagy véltelenek is ebben az életben.

Néhány sor a válaszcikkből: „Mint külföldön élő magyar állampolgár, megértve és egyetértve a magyar kormány és párt szándékaival, azon dolgozom, hogy ne csak üzleti hasznot érjek el, ami egyébként természetes egy vállalatnál, hanem a hosszú távú kapcsolatokra tekintettel tisztességes hasznot biztosítsak partnereimnek is...”

(Példa erre a Tisza Volán, s még jó néhány fuvarozóvállalat, amely különben szakított a TM Transporttal s Mogyoróssy Tiborral.)

„...Tehettem ezt azért is – folytatódik a válaszcikk –, hogy az alacsonyabb bér- és eszközigényű Volánok versenypozícióban maradhassanak erős és tekintélyes konkurenciákkal szemben...”

Amikor Malmőben a Nordisk Transporttól bérelt tágas, kitűnően felszerelt irodájában felkerestem Mogyoróssy Tibort, közöltem vele, hogy igenis dömpingáron fuvaroztat a magyar kamionokkal. Ezen vita is volt közöttünk. Ám érveit sajnos nem idéz-

hetem, mert Mogyoróssy úr a magyar sajtótörvényre hivatkozva beleegyezéséhez kötötte a vele készített interjú szövegének közreadását.

Újabb tények, interjúk megjelentetését terveztem, ám cikkeimet dr. Fodor László országgyűlési képviselő, akkori főszerkesztő nem közölte. Igaz, ettől a témától másutt is „fáztak”.

De mit is mondott Gelencsér Kálmán, a Masped vezérigazgatója arra a kérdésemre, jó-e nekünk magyaroknak, ha ilyen közvetítéssel dolgozunk?

– Nem jó, és tulajdonképpen szegénységi bizonyítvány, hogy így dolgozunk, de még így is jobb, hogy dolgozunk, mintha nem dolgoznánk... Nem mondom azt, hogy Önnek nincs igaza... Tulajdonképpen a lelkiismeretemet ébresztgeti. Valóban arra kellene törekedni, hogy a magyar vállalatok itthon találják meg egymást, de annyiban realista vagyok, hogy ez lehetetlen. Rettenő sok mindennek kellene megváltoznia ahhoz, hogy ne így legyen. S a reform jó ideig nem jut el ideig, hiszen nem ez a fő iránya...

– Hát mi?! Nem az-e, hogy hatékonyan „termeljünk” valutát, és ne minden áron?!

Gelencsér Kálmán csendesen megjegyzi azon a bizonyos beszélgetésen, amely közöttünk már több mint másfél éve zajlott le.

– Nézze, ne buktassuk le a Magyar Nemzeti Bankot.

– Miért? Mivel?

– Hát azzal, hogy a Mogyoróssy nálunk Magyarországon követi el az adócsalást.

Hát miféle kommentár kell ehhez? Kérem, alighanem semmi.

(A közvetítői jutalékot, a valutát a TM Transport ügyes tulajdonosa természetesen nem Svédországba utaltatja át.)

Utam elvezetett a Közlekedési Minisztériumba is, az egykori miniszterhez, Urbán Lajoshoz, mivel Gelencsér Kálmán szerint Urbán Lajos adott engedélyt arra, hogy a Masped csepeli irodaházában bérelje a földszinti helyiségek egy részét.

– Valóban? – kérdelem.

– Mi ilyen engedélyt nem adhatunk, tehát nem is adtuk.

– Mégis önre hivatkoztak...

– Nézze, ez a Mogyoróssy... szóval, nem nagyon örülök, hogy itt jár-kál, tüzetel a Volán-vállalatok körül.

– Ha önnek ez a véleménye, akkor miért fogadja a hivatalában?

– Az egyik napilap forszírozza annyira...

– No, ezt kétem.

– Legalábbis annak egyik munkatársa. Úgy hívják, hogy dr. Matkó István. Ő volt itt vele azon a megbeszélésen, amelyen tervezett vegyes vállalatáról beszélgettünk.

Megkapom az emlékeztetőt: egy miniszterhelyettes, az akkori miniszter s Mogyoróssy volt ott és hát az egykori kolléga, akit melleleg rokon szálak fűznek Mogyoróssy Tiborhoz: leányát Mogyoróssy sógora vette el feleségül. Érthető, miért egyengeti a minisztériumokban annyira az útját. Talán az is, hogyan került dr. Matkó István használatába az a szürke Nissan Sunny gépkocsi, amelynek rendszáma: CC 12-71. Az autó telephelye dr. Matkó István lakása...

Egyébként Mogyoróssy Tibort Dunai Imre kereskedelmi miniszterhelyetteshez is beajánlotta. Vele e témáról magam is szerettem volna beszélgetni a nemzetközi szállítványozással és fuvarozással kapcsolatos kötelező ajánlatkérés rendjéről, amit éppen Dunai Imre szabályozott. Először elhárította jelentkezésemet, máshoz irányított. Amikor furcsállottam, hogy hogy

nem jut be hozzá egy magyar újságíró, miközben Mogyoróssy fogadja, nyomban készségesé vált, s meggyeztünk egy időpontban. Am az érdemi válasz elől – miszerint mennyire tartják be az általa kiadott utasítást – kitért, s Müller János stockholmi kereskedelmi tanácsoshoz irányított. Vagyis, kiküldött Stockholmba, ahol nagyon pozitívan értékelték a TM Transportnak a magyar-svéd gazdasági kapcsolatok alakításában betöltött szerepét. Bevallom, ezt a megítélést már akkor túlzónak találtam, s amikor hazatérve referáltam Dunai Imrének, ezt is hangsúlyoztam. Kérdeztem, kér-e útjelentést küldetésemről. Sajnos, nem tartott rá igényt.

Az újságíró-szerencse úgy hozta, nem sokkal később belepillantottam egy levélbe. A címzett Dunai Imre, akkor még miniszterhelyettes, akkor még államtitkár: „Igen tisztelt Miniszterhelyettes Úr! Dr. Mató István úrtól kapott értesítés alapján engedje meg, hogy tisztelettel kérjem véleményét a TM Transport-Volán vállalatok Masped által alapítandó vegyes vállalat létrehozása ügyében. Mint legutóbbi személyes találkozásunkkor előadta... Aláírás: kiváló tisztelettel Mogyoróssy Tibor.”

Mi történik? Nem sokkal ezután arról értesülök, hogy az újságíró szövetség etikai bizottsága – Mogyoróssy panasa nyomán – vizsgálatot indít ellenem. Az etikai eljárás tanácsjavaslata alapján – meghallgatásom s bizonyítékaim bemutatása után – a panaszt elutasítják. Mogyoróssy fellebbez. Azt is elutasítják.

S mit látok, hallok naponta?! A rokonnak, dr. Matkó Istvánnak bizony jól felvitte az isten a dolgát: főtanácsos lett a Minisztertanácsnál.

Abban bízom, csak a magyar kormánynak is olyan jó tanácsokat adjon, mint Svédországban a TM Transportnak, Mogyoróssy Tibornak, az – úgy tűnik – örök adósnak.

M. Szabó Imre

A Czinege fészket rak?

Az éter hullámain szárnyra kelt a hír: a hajléktalanok megszállták a Déli pályaudvar csarnokát. Agresszivitásuk odáig fajult, hogy be kellett zárni a pénztárakat. Nemcsak a budapesti pályaudvarok teltek meg hajléktalanokkal, gondot okoznak a többi nagyvárosokban is. A Fővárosi Tanács képtelen megoldani a hajléktalanok átmeneti szállását. Ezren és ezren sok éve várakoznak lakásra. A Kormány a költségvetés csökkentésével járó terheket drasztikusan a már úgyis elszegényedett lakosságra hárítja. A nyugdíjakat képtelen a Társadalombiztosítás a rohamosan emelkedő árakhoz igazítani.

Ugyanakkor a felelősségét elismerő Czinege urat nem lehet kiköltöztetni a rózsadombi 9 szobás lakásából. A Népszabadságban napvilágot látott: 19 címet adtak az exhadügyminiszternek, a későbbi miniszterelnök-helyettesnek, de neki egyik sem volt megfelelő. Biztosan nem szükség-lakások, komfort nélküli lakások címeit tartalmazta az átadott lista. Még sem feleltek meg. De megfelelt a villa, amelyért a tulajdonosa 19 milliót kért! De nem felel meg Czinege úrnak a leányfalui saját villa sem, mert áruba kívánja bocsátani. Három milliót kér a rózsadombi rezidenciába beépített extráért! Ki, milyen költségvetésből finanszírozta az extrákat? Számlákkal is tudja bizonyítani, hogy a miniszteri fizetéséből építette be az extrákat és abból építette fel Leányfalun a 20 milliót érő villát?!

Van még élő jogszabályunk: az 1/1971./II.8./ÉVM, amely a lakásügyekkel kapcsolatos szabályozást tartalmazza.

Az R.117.§./3/ Szolgálati lakás esetében

a) az a bérlő, akinek a lakással rendelkező szervvel fennállott munkaviszonya (munkaköre) nem bíróságbüntető ítélete vagy fegyelmi határozat alapján, hanem más címen szűnt meg, illetőleg nem a jogszabály megsértésével szüntették meg,

b).....a /4/-/5/ bekezdésben meghatározott követelményeknek megfelelő másik lakásra tarthat igényt.

A rendelet /4/ bekezdése kimondja: „Ha a szolgálati lakásban lévő lakószobák száma a kiköltözésre köteles személy lakásigénye mértékének alsó határát meghaladja, az csak az alsó határnak megfelelő szobaszámú másik lakásra tarthat igényt.”

A nyugállományba vonult állami vezetők lakáskérdéséről sem az 1077/1987/XII.31. számú MT határozat, sem az azt módosító 119/1989/XI.26./ MT rendelet nem rendelkezik.

Felmerül a kérdés: miért a Diplomáciai Testületeket Elhelyező Igazgatóság foglalkozik az ügygel, miért nem alkalmazzák Czinege úr esetében is a lakásokról szóló jogszabályt?

Fiatalok ezrei nem tudnak családi fészket rakni, de államunk ebben a nehéz gazdasági helyzetben is kész a múltért felelős személyeknek 19 milliót fészkekrakáshoz biztosítani!

Keményfi Béla

A „B”-sek álljanak át

Időnként az ember azt hiszi, nem is a magyar országgyűlésen van, hanem a Fővárosi Nagycirkuszban. A titkosszolgálati eszközökről benyújtott törvényjavaslat két változatban készült. Amikor a képviselők megszavazták az „A” változatot, kiderült, hogy ez alkotmányos törvény, ezért minősített többségre van szükség. Újra szavaztak. A minősített többség sem az „A”, sem a „B” változat esetében nem volt meg. Az elektromos jelzőtábla tanúsága szerint 89 képviselő nem vett részt az ülésen. Így, ha néhányan nemmel voksoltak valamelyik változatra, máris kevés volt az igen. Az ülést levezető alelnök első ötlete az volt, hogy a kormány vonja vissza az egyik javaslatot. Talán hogyha egy lesz, a képviselők arra szavaznak. Az egyik képviselői javaslat felszólította az elnököt, trombitálja össze a hiányzó képviselőket. Ám ez a döntés elhalasztását jelentette volna. Ekkor emelkedett szólásra dr. Szabó Kálmán, a budapesti 36-os számú választókerület képviselője. Szerinte, mivel a „B”-s igenek voltak kisebb számban, a megoldás az lenne, ha a „B”-pártiak is az „A” változatra adnák voksukat.

Vajon tudja-e Szabó képviselő úr, hogy mire kérte társait? Nem másra, mint hogy álláspontjukat pusztán „adminisztratív okokból” szelkacsmód megváltoztassák. Ilyen csekély súlya lenne e döntésnek? Vagy ennek a Parlamentnek már mindegy? Cs.R.

Király a kenguruk földjén

Király Zoltán január végén Ausztráliába utazik, ahol többek között vezető politikusokkal, s az ottani magyar kolónia képviselőivel találkozik. A látogatásra azután kerül sor, hogy a szege-di képviselő tavaly létrehozta a Parlament magyar–ausztrál tagozatát.

thf

Szerdán reggel a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló alkotmányerejű törvényjavaslat vitája során elhangzott javaslatokra, módosító indítványokra adott igazságügyminiszteri válasszal folytatódott az Országgyűlés januári ülészsaka.

Kulcsár Kálmán meghallgatása után a képviselők szavaztak: az Országgyűlés a már elfogadott módosító indítványokkal együtt 304 szavazattal elfogadta a törvényjavaslatot; egy ellenvélemény volt, 11-en tartózkodtak. Ezután az állam és az egyházak közötti megállapodás felülvizsgálatáról szóló határozattervezetről szavaztak a képviselők, és nagy többséggel elfogadták azt.

Gál Zoltán belügyminisztériumi államtitkár a következő napirendi pont

A jelenlegi pártstruktúrában semmilyen illúzióm nincsenek a kultúrát, a művelődésügyet illetően – jelentette ki Glatz Ferenc művelődési miniszter a szerdai parlamenti munkanap kezdete előtt megtartott kulturális bizottsági ülésen. A keserű megjegyzésre az készítette a minisztert, hogy – mint mondta – a pártok képviselői kis-kocsmákban már előre osztogatják az egyetemi tanszékeket, a minisztériumi osztályvezetői státuszokat, s félő: a szakértelem, a rátermettség háttérbe szorul a vezetői helyek betöltésénél.

A minisztérium korábban kidolgozott koncepcióját, stratégiai elképzeléseit is a márciusra előrehozott választásokhoz kellett igazítani. A közeljövőben a művelődésügy, a kultúra szinte valamennyi területét átfogó nagy alapítványrendszer hoznak létre – több mint 1 milliárd forintos összeggel.

Döntetlen a Duna-gate

előadójaként tájékoztatta a Tisztelt Házat a Duna-gate néven ismertté vált lehallgatási botrány néhány tapasztalatáról, illetve előterjesztette a különleges titkosszolgálati eszközök és módszerek engedélyezésének átmeneti szabályozásáról szóló törvénytervezetet.

Tegnap kellett volna döntenie a 3. paragrafusról, ugyanis a törvényjavaslat „A” és „B” változatot tartalmazott. (Eszerint az egyes különleges eszközök alkalmazását a legfőbb ügyész, illetve egy országgyűlési biztos engedély-

ezheti.) Miután egyik változat sem kapta meg az alkotmányerejű törvény elfogadásához szükséges minősített többséget, 252 igenlő szavazatot, az elnök Horváth Lajos a két illetékes bizottság hatáskörébe utalta megvitatásra. A bizottságok úgy foglaltak állást, hogy a döntéshozatalra csütörtökön reggel kerül sor.

Az ülészsaka ezután az állami vállalatokra bízott vagyon védelméről szóló, illetve az Állami Vagyongyűjtésről és a hozzá tartozó vagyon kezeléséről és hasznosításáról szóló törvényjavaslat megtárgyalásával folytatódott.

Az Országgyűlés csütörtökön a két törvényjavaslat vitájával folytatja munkáját.

(MTI)

Külföldi sajtóvisszhang

Lehallgatás: MSZP vereség

A kelet-európai országoknak sürgős a szovjet csapatkivonás: ki tudja, meddig lesz még helyén Moszkvában az a Gorbacsov-csapat, amely feladta kelet-európai katonai uralmának gondolatát?! – olvasható a Kurier című bécsi napilap szerdai számában.

Mivel a Vörös Hadseregnek bőven akad most tennivalója odahaza, a Szovjetunió feladja európai előterét.

A francia Libération mással magyarázza a szovjet késztséget: – a NATO és a Varsói Szerződés elhatározta, hogy még az idén kézzelfogható eredményt mutat fel a hagyományos fegyverzet csökkentését célzó bécsi tárgyalásokon. Ezért a csapatkivonás követelése most sokkal kevésbé kínos Moszkva számára, mint néhány hónappal ezelőtt lett volna.

Egy másik francia lap, a Le Figaro szerint a szovjet csapatok „mindenekelőtt ren-

dőri feladatot láttak el” Közép-Európában: a rendszert kellett fenntartaniuk a „testvér-államokban”. – Mivel azonban az egykori „testvérországok” most sorra elutasítják a rendszert, a Kreml csapatainak maradását semmi sem indokolja többé.

A lehallgatási botrányral és Horváth István belügyminiszter lemondásával foglalkozik a Jomiuri Simbun című japán lap szerdai kommentárja. Szerzője úgy vélekedik, hogy az ügy az MSZP-ről kialakított képet rendkívül hátrányosan befolyásolja, és súlyos következményei lehetnek a párt-ra nézve a választásokon. – A kommunizmust elvető MSZP védekező alapállásba kényszerült, és az MDF-nek is gondot okoz a továbblépés. Elemzésében felhívja a figyelmet az SZDSZ és a FIDESZ gyors emelkedésére. Az MDF-et mérsékeltek, az SZDSZ-t és a FIDESZ-t radikálisnak minősíti a cikk szerzője.

Tényleg nem járt...

...Czinege Lajos Acapulcóban. Ezt alátámasztják azok az értesüléseink, melyeket a hazai légitársaság illetékes osztályáról szereztünk. Noha Czinege a kérdéses időszakban (1985–86) előfordult Észak-Koreában, Vietnámban és néhány „baráti” afrikai országban, a latin-amerikai térségben nem. Ezek után részint nehezen érthető, hogy Lázár György ex-miniszterelnök miért erősítette meg a Parlament honvédelmi bizottságát abbéli hitében, hogy helyettese állampénzen röpködött a Mexikói-öböl és a Sierra Madre fölött.

Mindegy, kár találgatni. Legfeljebb az említett bizottság legközelebbi üléséről adott tudósításunk a következő címet fogja viselni: Újabb fejezetek a népi demokratikus anarchia történetéből.

(t)hámore

Piros gombos kék cédula?

Már hosszabb ideje figyelem azt a bizonyos padsort. Az egyik sajtópáholy alatt. Azért, egyebek mellett, mert ott általában nem történik semmi. Csak fecsegés, lapozgatás, körömpiszkálás. Hozzászólás is csak fülbe... Az egyik hely üres. Éppen szavaznak, s mit látok? Az üres szék gazdája valahogyan a messzi távolból mégis szavazott. Legalábbis ez a piros lámpa az igennél. Aztán megérkezik a képviselő úr, tiszteltetem, Szabó István a neve.

Rápillant a piros lámpára, s a balján ülő Naszádi Ferencre, képviselőtársára.

– Megnyomtam – mutat a másik gombjára.

– Köszönöm – nyugtazza Szabó István országgyűlési képviselő, miközben kényelmesen elhelyezkedik a padsorban.

Közben folytatódik a lelkiismereti és vallásszabadságról zajló listás, egyidejű – nyílt szavazás. Közben persze eltűnődöm,

milyen jelenségnek lehettem tanúja. A parlamenti képviselők egymáshoz való szolidáris voltának? Aztán azon, érvényesnek tekinthető-e ez a szavazat. Nem egyfajta elektronizált kék cédula-e ez a bizonyos „nyomás”?!

Amíg ezen töprengek, megkezdődik a titkosszolgálati vita. Tamás Gáspár Miklós lényegében most tartja igazi szűzbeszédét, amely nagy vitát kavart. Hámore Csaba hozzászólásában visszavág, egy Tamás Gáspár Miklósnak tulajdonított választási röplapról idéz, vádolva: „...körmére kell nézni a Parlamentnek...”

Valóban. Hogy fújolnak, beleordítanak a jókora kisebbségben lévő újszülött képviselőre, már meg sem lep. Persze, meg se lephet, hiszen a lelkiismereti szabadságról már leszavaztak. Levizsgáztak, legalábbis előttem a sajtópáholy alatti sorban – is.

M. Szabó Imre

Beszédet olvasni tilos!

Legalábbis így rendelkezik a Nemzetgyűlés házszabályának 209. paragrafusa. No nem a mostani, hanem az 1924-es. A tegnapi eseményekkel kapcsolatban – történetesen az egyik ellenzéki képviselő felszólalását megzavaró közbekiabálásokra gondolunk – érdemes tovább tallózni ebben a kis szabálygyűjteményben.

205.§

Mindazok röviden felszólalhatnak, akik:

a.) személyes megtámadás visszautasítása; b.) félreértett szavaik valódi értelmének helyreállítása; c.) a Ház megkövetése céljából röviden szólni kívánnak.

Azoknak, akik akár a Ház, akár az elnök által a mentelmi bizottsághoz utasítottak, a Ház megkövetése céljából csak addig az időpontig van joguk felszólalni, amíg az ügyük tárgyalására a mentelmi bizottság össze nem ült. Dr. Soltész István, az Országgyűlés titkára szerint a jelenlegi házszabályok még a módosításokkal együtt is sokkal rövidebben érintik ezt a kérdést, mint a polgári parlament szabályai. Egy többpártrendszerű parlamentben, ahol a parlament pártviták színtere és ahol egyes indítványok elfogadása vagy elutasítása politikai-taktikai küzdelmeknek is az eszköze, nagyon részletesen szabályozzák a felszólalás, a vi-

szontválasz, esetleg a parlamenttel szembeni illetlenségi, illetve tiszteletlenség orvoslásának lehetőségét. A magyar házszabály e tekintetben ma rendkívül szűkszavú. Minden bizonynyal egy újrendszerű parlamentben megkerülhetetlen, hogy e régi vagy a valamivel részletesebb nyugati szabályokat adaptáljuk. A házszabályok jelenleg csak arról rendelkeznek, hogy a Ház elnöke rendre utasíthatja azt a képviselőt, aki a Ház tekintélyét sértő kijelentést tesz. De a mentelmi vagy összeférhetlenségi bizottság felé utalható esetekről semmiféle intézkedés nincs. Ezúttal viszont a vita értelmét követve nem is erről volt szó, hanem egymással polemizáltak a képviselők. Tehát egyre inkább szükség lesz a politikai kulturáltságra, az etikus magatartásra és közéleti szereplésre sarkalló szabályokra, mert ezek nélkül hamarosan elmérgesedő viták színtere lehet az Országház. Dr. Raffai Ernő képviselő egyébként az ülésen felhívta a figyelmet arra, hogy a tisztelt hölgyek és urak ne ordítsanak közbe, mert ez a parlament és nem egy iskola. De mit is mond az 1924-es keltezésű Házszabály 210.§-a?

„A szót beszédében félbeszakítani vagy közbeszólásokkal zavarni nem szabad.”

Hát, majd meglátjuk.

T.Hámore Ferenc

Közös gondunk az SZJA bevallása

Hazánkban 1988 volt az az év, amikor az ország lakosságának jelentős része első alkalommal tett eleget személyi jövedelemadó bevallási és befizetési kötelezettségének. Újszerűnek és rendkívülinek tekinthető ez, hiszen az elmúlt 40 évben nem volt rá példa, hogy az ország lakosságának közel fele közvetlenül adófizetővé vált, de az is teljesen új, hogy a korábbi évtizedek gyakorlatával ellentétesen mindenki bruttó módon szerezte meg jövedelmét, és abból a jövedelem megszerzésekor SZJA előleget, majd év végén SZJA-t kell fizetni.

Azt hiszem nem túlzok, ha azt mondom: sokan tekintettek várakozással erre az első évre, talán nem kis félelemmel is.

A jogalkotók, a végrehajtásban dolgozók az SZJA-törvény és végrehajtási rendeletének alkalmazhatóságát várták, az állampolgárok pedig azt, hogy miként tudnak megbirkózni a bevallási-befizetési kötelezettségükkel.

Most már nyugodtan elmondhatjuk, minden kedvező és kedvezőtlen körülményt egybevetve, sikeresen vettük az első akadályt: eredményesen túl vagyunk az 1988. évi bevallási, feldolgozási gondokon. És az, hogy eredményes végrehajtásról lehet beszélni, ennek egyetlen oka van: úgy az adófizető állampolgárok, mint az adózási feladatokat segítő gazdálkodó szervezetek és a lebonyolításban résztvevő adóhatóság egymást segítve – nagy többségben becsületesen tett eleget állampolgári kötelezettségének. Köszönet ezért mindenkinek.

Ez volt tehát az első évi összegzett tapasztalat. De még jóformán fel sem ocsúdtunk a '88. évi SZJA sikeres lezárásából, máris itt van a következő, 1989. évi bevallási kötelezettség.

Gondolom, a törvénytisztelő, a kötelezettségek becsületes teljesítésére irányuló szándék a legtöbb állampolgárban ma is él és ez évben is tisztességgel eleget kíván tenni az adóbefizetési és bevallási előírásoknak. Tudom, ez nem kis gondot okoz, hiszen ki emlékezik ma már arra, hogyan is töltötte ki tavaly az adóbevallását? Mikor és hova kellett azt beküldeni? Ezeket a gondokon szeretnénk a tisztelt adófizető állampolgárokat átsegíteni azzal, hogy minden lényeges dologról tájékoztatni kívánjuk. Örülünk annak, hogy ebben segítő partnerünk a sajtó azzal, hogy lehetővé teszi számunkra a szélesebb nyilvánosságot.

Tehát akkor kezdjük hozzá!

Az SZJA bevallás szabályai a korábbi évhez képest lényegesen nem változtak. Változatlanul: vagy a munkáltatónkon keresztül számolunk el az adóhatósággal (ha csak egy munkaviszonyból van jövedelmünk), vagy bevallást kell benyújtatnunk, ha több forrásból származik az adóköteles jövedelmünk.

Az elmúlt évben minden bevallást benyújtani kívánó adófizető az ehhez szükséges nyomtatványt a postahivatalban vagy az ügyfélszolgálati irodáinkban szerezhette be díjmentesen. Ezen most egyszerűsítettünk. 1989.

december hó végén adóbevallást és kitöltési útmutatót küldtünk postán mindazon adózók címére, akik

– 1988. évre adóbevallást nyújtottak be, vagy

– 1989. évben adóelőleget fizettek, vagy

– az adóhatóság nyilvántartásában, mint vállalkozók szerepelnek.

Természetesen előfordulhat, hogy a felsoroltak között nem mindenki szerepel, akinek 1989. évre bevallást kell benyújtani. Ők a szükséges nyomtatványt az Adófelügyelőség ügyfélszolgálatánál kaphatnak akár személyesen, akár telefon- vagy írásbeli kérésükre postán, díjmentesen. (Egyéni vállalkozók ezen túlmenően a helyi, valamint a megyei érdekképviseleti szerveiknél is megkaphatják a bevallást tartalmazó egységcsomagot.)

Bizonyára lesz olyan állampolgár, akinek 1989. évre nem lesz bevallási kötelezettsége, ugyanakkor számára mégis küldtünk nyomtatványt. Ebben az esetben természetesen nem kell kitölteni és beküldeni, sőt az üres nyomtatványt sem. Viszont azt kérjük, ha van olyan ismerőse, akinek erre szüksége van, adják át részére a bevallási egységcsomagot, így az máris nem vált feleslegessé!

A bevallási egységcsomagban 2 pld. SZJA bevallásnyomtatványt (53. sz.), egy útmutatót, egy csekk befizetési lapot és egy választórítékot találunk, amelyben díjmentesen postán be- küldhetik majd bevallásukat.

Az egyéni vállalkozók borítéka vállalkozói bevallást, ÁFA-t is fizetők borítéka ÁFA bevallást is tartalmaz.

A posta ezeket a borítékokat Önöknek bizonyára kézbesítette már. Ha azonban ezt mégsem kapták meg valami okból, kérem ne várjanak erre a továbbiakban, forduljanak az ügyfélszolgálatához nyomtatványért.

Ha viszont kézhez vették az egységcsomagot, kérem tanulmányozzák át alaposan az útmutatót és a nyomtatványt. Én most nem zavarom tovább Önöket a tanulmányozásban.

Kollégáimmal néhány nap múlva jelentkeznünk újabb tájékoztatónkkal – addigra már Önök is többet fognak tudni az útmutató elolvasásával.

Antus Gyula
igazgató

APEH Tolna Megyei Igazgatósága

Új hajóink – Kínából

Bár Magyarországnak nincs tengerpartja, a MAHART tengeri hajóparkjával mégis jelentős áruszállítást végez a világ tengerein. A magyar tengeri flotta hajói hagyományos működési területükön, azaz a Fekete- és Földközi-tengeren kívül rendszeresen érintik Nyugat-Európa, Nyugat-Afrika, Távol-Kelet és Észak-Amerika kikötőit is.

A MAHART, a hajózás világviszonylatban tapasztalható fejlődésével lépést tartva, hosszú ideje dolgozik hajóparkja korszerűsítésén, fejlesztésén. Csákvári István, a MAHART kereskedelmi és forgalmi igazgatója erről a következőket nyilatkozta: a fejlesztés keretében a cég hamarosan három, egyenként 3600 tonna hordképességű, konténerszállításra alkalmas hajót vásárol Kínából. A vásárlás – amelyre érvényes szerződés van – nem a devizakeret terhére, hanem a magyar-kínai klíringelszámolás keretében bonyolódik majd.

A magyar tengerihajó-beszerzéseknél először fordul elő, hogy a vállalat nem szériagyártású hajókat vásárol, hanem olyanokat építtet, amelyeknek már a tervezése is a hazai igények figyelembevételével történt. A hajók 156 konténer vagy nagyméretű áru befogadására alkalmasak. Két, egyenként 25 tonna teherbírású, gyors rako-

dósebességű daruval is felszerelik azokat. Ezek a korszerű berendezések nyugati licenc alapján Kínában készült egységek, s ennek köszönhetően a hajók környezetvédelmi szempontból a legigényesebb nemzetközi szabványoknak is eleget tesznek.

Az első hajó szállítása márciusra várható, ami a szerződésben meghatározott időponthoz képest tekintélyes késést jelent. Ez azzal magyarázható, hogy – prototípus lévén – a tervezési és kivitelezési munkálatok csúsztak. A második, illetve harmadik hajó esetében ilyen gondok már nem lehetnek. Elkészültük után, körülbelül hat hónapig a távol-keleti térségben teljesítenek úgynevezett konténerkiszolgáló szolgálatot, amire azért van szükség, hogy a fél éves garanciális javítási idő leteltéig a hajók ne kerüljenek túlságosan távolra a gyártótól. A fél év elteltével a hajók a Földközi-tengerre futnak, és attól kezdve ott állnak majd a fuvaroztatók rendelkezésére.

A magyar tengeri hajópark fejlesztése ezzel azonban nem fejeződik be, hiszen 1992 után szükségessé válik a tízezer tonna hordképesség feletti hajók rekonstrukciója, cseréje. Ehhez azonban még kell találni a pénzügyi fedezetet, hiszen egy-egy ilyen hajó ára egymilliárd forint körül van.

Ki fizet rá egy tömeges fizetésképtelenségre?!

Amilyen szokatlan ez a kérdés, korántsem annyira megfejtethetlen, legalábbis a pénzügyi gyakorlatban akkor, ha szórványos esetekről van szó: az adósságot le lehet tiltani, bírósági úton annak rendje-módja szerint be lehet hajtani – netán a notórius nem fizetőt ki is lehet lakoltatni és így tovább. Ez minden normálisan működő társadalomban és állampolgárainak tisztességes jövedelmet biztosító gazdaságban bevett szokás.

Egészen más a helyzet azonban egy-egy maximálisan eladósodott államreazon esetében: amikor is az előző totalitárius vezetőréteg hosszú időközön át szinte mániákus önhittséggel és sajátos elhivatottsága tudatában hibát hibára – s ami még ennél is rosszabb – adósságot adósságra halmozott, eképpen értelmezve a tőkés világ gyarmatosító korszakát idéző „őseredeti felhalmozást.”

Mint köztudott: néhány évtized alatt sikerült is a politikai beltenyészetre berendezkedett „pártunk és kormányunk” reprezentatív képviselőinek sportrekordereink teljesítményét túlszárnyalva – ám azok nemzetközileg elismert sikerei nélkül – az ország adósságállományát a maximális szintre feltomászni.

A történekeért felelősök – legalábbis részben – még köztünk vannak. És persze nem heten vannak, miként a közmondásos „gonoszok”, hanem sokkalta többen! Mindenesetre a jelenlegi „válságstáb” legyen tisztában azzal, hogy az előállt veszélyhelyzetet további öngyarmatosítással – ami tényleg a tömeges fizetésképtelenség alternatíváját jelenti – megoldani nem lehet, hiszen az efféle áremelések behajthatatlanok, s pénzügyileg a nullára írhatók az állami veszteségek rovataiban.

Hargitai István

Nem érdemes csalni

Az Országos Kereskedelmi és Piaci Főfelügyelőség és a vidéki felügyelőségek a fogyasztók érdekeinek védelmében a közeli hetekben országszerte több ezer helyen ellenőrzik, hogy az árakak kellően feltüntetett-e. A szokástól eltérően ezúttal a helyszínen bírságot is meg – 3000 ezer forintig – azokat a kereskedőket, akik elmulasztották az árakról való tájékoztatást.

Általános tapasztalat, hogy azokon a helyeken, ahol például a húsárakat még a régi áron kínálják, feltűnően reklámozzák a kedvező vásárlási lehetőségeket, ahol viszont éltek az áremelés lehetőségével, sőt az ajánlott árakra még rá is tettek – hiszen ez módjukban áll –, a vásárló

sokszor csak a pénztárnál tudja meg, mennyit fizet. Így jogosan érzi becsapva magát. Márpedig az árak feltüntetése változatlanul az egyik legszigorúbb követelmény a kereskedelemben, s a rendelet többféle módszert is megenged. Akár gyűjtőcsomagoláson, akár az árukön darabonként, akár táblázatokon írják ki az árakat, minden megoldás elfogadható, a lényeg az, hogy a vevő egyértelműen tájékozódni tudjon.

Nem megengedett, hogy egy boltban belül ugyanazon az árun többféle ár szerepeljen.

Arra azonban a felügyelőségek munkatársainak nincsen felhatalmazása, hogy azt is ellenőrizzék: vajon helyesen kalkulálták-e az árakat, s nem tesznek-e szert egyes üzletekben jogtalan haszonra.

Nem, ez már nem a kókor! Még akkor sem, ha némely itt felejtett kövület (ún. kőkorszaki szak) a rendkívül primitív országtörténeti időköt idézi is. Egyikük, egy bájbogyorú, kongresszusi megnyitóját azzal a – számára – jó hírrel kezdte, hogy nem kell „Hölgyeim és Uraim” mondanía, mert a jelenlévők mind „elvtársak”. Milliók éreztek volna enyhe rosszullétet e lidéres megszólítástól, de az ünnepi szónok (az öt körüllegő enyhe péksütemény meg buci illatfürdőben) diadalittasan tekintett szét híveinek csekély számú (országosan is megfogyatkozott) seregének feje felett.

Valaha, nem is oly rég, e gyülekezet nagy létszámú volt, soraikat számtalan fiúka szaporította, fénykorában állítólag nyolcszáz ezer volt a tag. *No, de akkor ez még előnyökkel járt!* Hatalom, pénz, kényelmes, jól jövedelmező vezető állások, előjogok, kiváltságok! Lám, lám! Az „elvtársak” nem hűségese! Mondhatnám úgy is, szétrebbentek, mint a verebek a könnyű szélben. Oda a konc, oda a sok szép elvtárs! Hűtlenek lettek. Ha elvtársnak lenni nem jelent plusz javadalmazást: szertekószálnak az új, a vörös Isten

Kaméleonok kora

barmai... A tegnapi nyolcszáz ezer mára leolvadt százezerre. Tény ami tény, ők a végsőkig kitartanak. Tízmillió-hatszáz ezerből százezer a hithű bolsi! Hát nem egy nagy párt, annyi szent! Aztán van még ötvenkétezer *amolyan kapcsolós*. Ők a megfelelő pillanatban felismerték, hogy *szasszén*ni kell! S jött a lépésváltás! Ők, akik eddig vörösen izoztak, íme, váltottak: *rózsaszínre!* Lapozgatom az *Idegen szavak szótárát*, mert bizony mondom néktek, idegen ez a viselkedés, idegen ez a kaméleonkodás. A 404. oldalon írva van: „*Kaméleon = 1. a gyökökkel rokon, fán élő hüllő, mely bőrének színét a környezetnek megfelelően tudja változtatni. 2. köpönyegforgató szelkák: a mindenkori helyzethez elvitelesen alkalmazkodó személy.*” Helyzet az van, kétségtelen, emlékezzünk csak. Éppen a nemrég véget ért kókorban terjedt az „elvtársak” aranyköpése, hogy „a helyzet fokozódik”. A kaméleonok – napjaink névadói, kik vöröslöttek, amíg megérte – bedobták a

mimikrit, s íme, rózsaszínben pompáznak névváltozás után. Apropos, mimikri! Elő a kisokost, 546. oldalán ez áll: „*mimikri = 1. egyes élőlények alkalmazkodása a környezethez színben, esetleg alakban is úgy, hogy más élőlény (növény, állat) külső megjelenési formáját veszik fel (vö. mimetizmus, mimézia). 2. pejor. valakinek színlelt alkalmazkodása a környezethez, rendszerint érdekből, előnyök szerzése céljából.*” Hogy valaki évtizedek után – pontosan a megfelelő pillanatban – ocsúdik föl, veszi észre, hogy harmincegy éve, ötvenhét napja, kettő óra huszonhárom perc negyvenkét másodperc óta rossz úton jár? Kérem, van ilyen! Aki a Lenin Intézetben tanult, s a Foxi-Maxi egyetem igazgatója volt – kell-e mondanom a vöröslők oszlopos tagjaként – 1957-től, később osztályvezető a PB-n, majd titkár, KB-alosztályvezető, az egyik pártlap főszerkesztő-helyettese, majd kulturális miniszterhelyettes, miniszter stb., stb. S kérem, az uralkodó osz-

tálynak ez a tagja csak nem vette észre, hogy rossz úton jár. Nem kérem: az átlagnál jóval nagyobb keresetét egyszerű (az átlagnál nagyobb) vöröslésével érte el. A vöröslők azonban a mának éltek, pazaroltak és herdáltak, kéregetni jártak a sokszor átkozott (mert irigyelt!) Nyugatra a burzsoá osztályellenséghez, s amit kisbóltak, menten felélték. E rablógazdálkodás aztán csődbe juttatta az országot, s felrémlett egy jókora bukás réme. Megszervezték hát a kaméleonok uralmát! A tegnap vörösként, a posztisztálinista rendszer, a diktatúra vezető funkcióiban ülők bedobták a mimikrit, s menten a demokrácia vezető funkcióiban ültek ugyanők, rózsaszín hajnalpírral az arcukon...

Kedves Kaméleonok! Ha hatalmasokat a Zöld Párt tagjaként tudnátok megőrizni, netán menten zöldre válna bájos arcotok? A tegnapi vörös most oly rózsaszín? S ha a csúcson maradtok majdan bekékkülést igényelne; *ti lennétek a Hupikék Törpikék?*

Uraim! Itt elvtársak vannak...

Polgárdy Géza

Választási szórólap

Irkalap nagyságú nyomtatványt találtam a levélszekrényemben a minap. A házban, ahol lakom, mindenki ugyanilyen kapott. A szórólap egyik pártunk választási programját népszerűsíti, a lap tetejére nyomtatva ott díszleg csinos, fiatal képviselőjelöltjük fényképe.

Szándékosan nem nevezem meg, melyik párt adta ki ezt a nyomtatványt, mert semmiképpen nem akarok se propagandát, se ellenpropagandát csinálni egyiküknek se a másik rovására vagy előnyére. Azt viszont nem hallgathatom el, hogy a nyomtatott szórólap szövegében (felelős kiadó a kérdéses párt, nyomdájuk a TIT nyomdaja) elég sok a helyesírási hiba. Csak néhányat ízeletül: cseberből-vederbe, helyesen: *cseberből vederbe*; minde nek előtt, helyesen: *mindenekelőtt*; higgyen, helyesen: *higgyen*; kétezeréves, helyesen: *kétezer éves*. A szórólap saját pártjának egykori nagy múltú, tekintélyes íróit, politikusait is felsorolja kedvescsinálónak. Például *Illyés Gyulát, Németh Lászlót, Tamási Aront, Veres Pétert, Bibó Istvánt* említi. Ráadásul a párt mostani jelöltje egyetemistaként mutatkozik be, tehát ő se lehet tájékozatlan helyesírási kérdésekben. Ugy hiszem, hogy a felsorolt írók, a magyar nyelv legkitűnőbb értői és művelői fejcsoválva olvasnák ezt a kis szórólapot. Nem egykori pártjuk mostani programjának tartalma, hanem a nyomtatvány helyesírási fésületlensége miatt.

A választási programbeszéd, a szórólapok időszakát éljük. Népünk most tanulja újra a demokráciát. Az mindenesetre csak előnyünkre válhat, ha a helyesírást se számúzzuk a képviselői választások küzdelmeiből. Ha nem így teszünk, könnyen fordítva süllhet el minden propaganda, és ellenpropagandába fordulhat. Könnyen lehet, nem képviselő, hanem képviselőt választunk, választások helyett pedig választás-sokk ér(nek) bennünket.

– káká –

Jogi szankció nincs

A minősítés a választási bizottság dolga

A balatonfüredi országgyűlési választókerületben jogszabályt sértő cselekménnyel vádolja a Fidesz, s a hozzá csatlakozva az SZDSZ és az MDF is a Magyar Szocialista Párt helyi szervezetét. Mint ismeretes, az MSZP már január 19-én eljuttatott Balatonalmádiba, a körzet választópolgáraihoz olyan tartalmú leveleket, melyekben ajánlószelvényeiket kéri tőlük. Az ellenzéki szervezetek ez ellen tiltakoztak, sőt, a Fidesz azt is kilátásba helyezte, hogy kéri az MSZP kizárását a választásokból a balatonfüredi egyéni választókerületben. Az ügyel kapcsolatban véleményt kértünk *dr. Szabó Lajostól*, a Veszprém Megyei Tanács vb-titkárától, aki a következőket mondotta:

– A tanácsi apparátus csak adminisztratív közreműködője a választásokon az előkészítésnek, a szervezésnek és az eredmény megállapításának. A tanács választási szakapparátusa és a vb-titkár is, mint a választási szakmai munka irányítója, a pártoktól függetlenül kell, hogy tevékenykedjen. Emiatt azt kell mondjam, hogy a konkrét bejelentések minősítése nem tartozik a hatás-

körünkbe. A jogi helyzetről azonban szívesen adok tájékoztatást. A választójogi törvény az egyéni országgyűlési választási bizottságok feladat körébe sorolja, hogy elbírálja a jelöltajánló szelvényekkel kapcsolatos kifogásokat. A hét Veszprém megyei választási bizottság tagjai január 22-én, hétfőn délután 15 órakor tették le az esküt és vették át megbízólevelüket. Miután az említett kifogásokat a megyei tanácshoz is eljuttatták, kötelességüknek tartottuk, hogy az eskütel után azonnal felhívjuk figyelmüket a kifogásolt jelenségekre és felszólítottuk őket, hogy a konkrét panaszokat három napon belül vizsgálják ki, a bejelentéseket minősítsék a törvényesség szempontjából.

– A választásokra vonatkozó belügyminiszteri rendelet szerint egyébként a választási politikai kampányának 1989. december 23. és 1990. március 23. között van helye. A jelöltajánló szelvényeket január 24-ig kell megkapniuk a választópolgároknak. Veszprém megye tanácsai szombaton, vasárnap, illetve hétfőn kapták meg az Állami Népeségnyilvántartási Hivaltól az e szelvénye-

ket is tartalmazó, úgynevezett kopogtatócédulákat. Ezeket Ajkán, Veszprém és a legtöbb községben személyesen kézbesítik, megyénk másik hét városában pedig postán küldik ki, tehát többnyire csak a hét közepén jutnak el az állampolgárokhoz. A rendelet szerint a jelöltajánló szelvények január 24-től gyűjthetők.

– Hangsúlyozom még egyszer, hogy amit elmondtam, az szakmai vélemény; a minősítés, vagyis annak megítélése, hogy a kifogásolt levelek elküldése a választási kampány, vagy az ajánlószelvény-gyűjtés kategóriájába tartozik-e, az illetékes választási bizottságok dolga. Az etikai megítélése pedig azé az etikai bizottságé, amely a választásokon induló pártok legtöbbjének képviselőiből Veszprém megyében is létrejött, s január 23-án délután tartja második ülését.

– *Ha és amennyiben vétkesnek találják valamely párt a hivatkozott BM-rendelet megsértésében, akkor mivel büntethető?*

– Jogi szankciót e rendelet megsértésére a törvény nem tartalmaz. Véleményem szerint – hiszen az emberek bizalmának megnyeréséért folyik a választási küzdelem – a közvélemény értéktétele ez esetben súlyosabb következményekkel járhat, mint a jogi szankcionálás.

Láng György Géza

Bagoly mondja...

Tiltakozott, illetve állást foglalt az év eleji áremelésekkel szemben az MSZP budapesti elnöksége és az (új) MSZMP Központi Bizottsága. A tartalom nagyjából azonos, bár való igaz, az MSZMP-é „balosabb”. A végeredmény azonban, miszerint *dolgozók millióit juttatják rohamosan hátrányos helyzetbe a mindinkább emelkedő árak, vitathatatlan. A Népszabadság mégis kommentárt fűzött az MSZMP-dokumentumhoz, sőt már a kommünké címe is – „Új kórustag” – gunyoros, kifigurázó. Szocialista napilapunk kommentárja szerint*

„az új kórustára azért figyelnek furesszállva annyian, mert az előző, súlyosan bukott műsornak ő volt a szerzője és a karmestere is egyaránt.”

Mintha a dirigáló botot nem egy s ugyanazon törőli metszették volna! Mindkét ágon volna mit a másik szemére vetni, a fülerre hányni, de csak emelyeg az ember gyomra, miközben a közmondást „mazsolázza”: a szelet, melyből mára hovatovább vihar keletkezett, szintén ugyanavval a pumpával gerjesztették!

A felelősségben ezek szerint kényelmetlenebb osztozni, mint a pártvagyonban?

(Pál)

Pócspetri, az elítélt falu

„Az emlékezet, mint a gyűjtőlencse mindent összevon s ezáltal szebb képet mutat.”

– A Legfőbb Ügyészség képviselője Schopenhauert idézi. ...A tárgyalóteremben, melynek levegője fojtott és sűrű, mint az a nyár 42 évvel ezelőtt, 1948 júniusában. Fényes nappalok és csontig hatoló hűvös éjszakák váltakoztak.

Ebben a hónapban születik meg a Kommunista és Munkáspártok Tájékoztató Irodájának megbélyegző határozata a Jugoszláv Kommunista Párttal, illetőleg vezetőivel kapcsolatosan. E hó 12. napján, a Magyar Kommunista Párt IV. és a Szociáldemokrata Párt XXXVII. kongresszusa határozatban mondja ki a két munkáspárt egyesülését, s még ugyanaz nap, megkezdődik az egyesült párt, a Magyar Dolgozók Pártja I. kongresszusa. A Szabad Nép háromhasábos szalagcímben adja hírül, hogy „Törvény lett az iskolák államosítása.” Futótűzként száguld végig az országon, hogy 3-án „...egy katolikus pap által felbízott hívsereg Pócspetriben megrohama a község-házát, s dulakodás közben egy horthysta zászlós saját puskájával lelőtte az intézkedő rendőrt.”

E napokban Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt főtitkára és egy személyben miniszterelnök-helyettes volt. A párt második főtitkára ugyanakkor, Kádár János volt. A belügyminiszter Rajk László, aki másfél évvel később a nagyszabású koncepció per áldozata lesz.

2

– ...Mindent elmondok, ami ennyi idő múltán eszembe jut – diktálta jegyzőkönyvbe a betegágyban fekvő 84 éves Péter Gábor, az Államvédelmi Hatóság egykori vezetője a napokban, akit a Fővárosi Bíróság a lakásán tanúként hallgatott ki. (Az érthetőség és az összefüggések kedvéért mondatait tömörítettük, sűrítettük.) „...Rákosi telefonált, hogy menjek le, nézzem meg, mi történt Pócspetriben, mert ott megöltek egy rendőrt. Lementem. Ott már mindenütt rendőrök voltak. Szürke egyenruhás rendőrök és nyomozók. A papot nem találjuk. Azt mondtam, állítsák elő a gazdagabb embereket, mert ők biztosan tudni fogják, hol van. Rákosi, még mielőtt elindultam, azt mondta, hogy a papnak biztosan szerepe van a rendőrgyilkosságban. És ő mondta azt is, hogy a pap a gazdagabb embereknél rejtőzik. Honnan tudta? Hát kérem, nemcsak engem küldtek oda. Ott volt Kádár János is. Tán, mert Rákosit feltűnően izgatta ez az ügy, elküldte. Meg kell mondjam, én sajnos nem voltam ilyen érdeklődő. Sok volt a munkám. De Rákosi nemcsak, hogy beleavatkozott, irányította is az ügyet. Dühösen, erőszakosan. Vádiratot sürgetősen. Nem értettem, miért az izgalom, a nagy sietség. Én ebbe mélyebben akkor gondoltam bele, mikor 1952-ben engem és a feleségemet is bilincsbe verve elhurcoltatott; a feleségem amerikai állampolgárságú nővérét és a bátyámat a Hárs-hegyre vitette, a sógoromat agyonverette...

Szuhakállóról érkeztem haza, ahol az előző napokban tízenhét bányász a bányában rekedt. ...Rákosi a lakására csalt, ahol jelen volt Farkas Mihály és BIRS László... Ők hárman. ...Több mint hat évet ültem. Abból négyet magánzárkában. Ott jutottam dülőre magamban, hogy a Pócspetri és a Mindszenty ügyek összefüggtek...”

Dr. Strausz János, a Fővárosi Bíróság tanácsvezető bírja leereszti a kezében tartott jegyzőkönyvet. A Legfőbb Ügyészség képviselője módosítást indítványoz benne: „A 8. oldalon szereplő BIRS László nagy bizonyossággal nem Birs, hanem PIROS László...” A módosítást végrehajjták.

3

Harminchárom tanút idézett meg a bíróság a perújítás folyamán. Epp csak az ördögöt nem tudták szóra bírni. Pedig itt ördög s pokol szövetekezett. Pártfunkcionáriusok, miniszterek, messze átlépve hatáskörüket, közvetlenül vagy közvetve, de befolytattak mindenbe, amihez semmi közük, főképp joguk nem volt. Megsértve a bírói függetlenséget, az ügy hátterében azon munkálkodtak, hogy a kirakat-pert összekombinálják. A történetek június 3-án zajlottak, június 10–11-én már tárgyaltak. Jött a kivégzés. Négy nappal később, június 16-án a parlament nagy többséggel elfogadta az 1948. XXXIII. törvényeket az egyházi iskolák államosításáról.

Pócspetrire árnyék borult. Szürke egyenruhák árnyéka.

Pócspetri volt a szenzáció. Pócspetri lett a feledés.

Pócspetrire a buzgó sajtó rázúdította a fényt, azután kioltotta.

A falu hatósági zárlat alá vonták. A falu kollektív büntetést kapott. Az emberek reszkettek, mint a háborúban. Az állatok nem kaptak enni...

Statáriumot ketten kaptak. Királyfalvi (Kremper) Miklóst kivégezték. Kusnyér János ügyét áttették a népbíróságra. A többiekét is. A bíró szerint nekik szerencséjük volt. Pontosabban: ők voltak a szerencsésebbek. És mindannyian szerencsétlenek. Az ítéleteket jobbára úgy szabták ki, ahogy jött. Volt, aki életfogytiglant vagy nehéz 10–15 évet kapott, más „csak” hónapokat.

4

Újratárgyalás. Fellebben a fátyol. Rákosi Mátyás, Rajk László, Ries István igazságügy-miniszter és dr. Timár István, az Államvédelmi Hatóság vizsgálati osztályának vezetője, aki a helyszíni vizsgálatot is irányította, szoros összeköttetésben álltak.

Kádár Jánost – jegyzi meg a tárgyalás után a bíró – büntetőjogi felelősség nem terheli. Ő ugyanis nem mint állam-tisztviselő, hanem pártmunkásként kapcsolódott az ügybe. A hivatali hatalommal való visszaélést, a bírói függetlenség semmibevételét, a kényszerállományokat a miniszterelnök-helyettes Rákosi unszolására az állami hivatalnokok és a végrehajtó hatósági intézmények vezetői, beosztottai vit-

ték végbe. A bűn 40 év múltán elévült. De vajon változtat-e ez valamin?

Törvényt sértett maga dr. Olty Vilmos tanácselnök is. Önhatalmúlag bejegyzést eszközölt a jegyzőkönyvbe, ami a közhatalom által elkövetett hamisítással egyenlő. A koncepciózus adatokat, mint vallomást kész tényként olvasta fel. S nem a vád tárgyát képező fegyvert mutatta föl a tárgyalóteremben.

5

A bíróság nagy alaposággal most azt firtatta, vannak-e olyan tények, bizonyítékok, miknek alapján az alapítélet hatályon kívül helyezhető. Volt, rengeteg. Hogy csak a legjellemzőbekről szóljunk, Királyfalvi Miklós, aki a reá nehezítő kényszerítés súlya alatt önmaga ellen vallott, nem volt horthysta zászlós. Tanúk igazolták, hogy kommunista párttag volt. Valamint a hatóság egyik tagja. Már-már a beteges fantázia örült képzelete volt, hogy a hatóság egyik tagja agyonlővi a másikat, a rendőrt. Tanúk vallottak arról is, hogy Királyfalvi még csak nem is érintette a puskát, hisz akkor lépett ki az ajtón, mikor a lövés eldőlt. Szakértők vizsgálták meg tudományos értékű szakvéleményt nyújtva, hogy célzott, 70 centiméterről leadott lövésről szó sem lehetett a sűrű tömegben. Takács Gábort – koponya és arcsérülést okozva – indirekt módon közvetlen közelről érte a halálos lövés. Az sem felel meg a valóságnak, hogy a fegyver akkor sült el, miután a rendőr azt a lépcsőhöz ütötte.

Akkor hát hogyan? A „bűn tárgyat” képező puszka – mint már utaltunk rá –

nem volt ugyanaz, mint amelyik a helyszínen elszűlt. Ott egy rossz műszaki állapotban lévő, ún. „43-as”, a legcsekélyebb mozdulatra is működésbe lépő puska ölt (A háború után több helyütt ilyen gyenge „masinák-kal” szerelték föl a rendőrséget). A tárgyalásra ki kellett tehát cserélni a puskát 35-ösre, hogy megálljon a koncepció a „katolikus tiszteletadó által felbújtott, rendőrgyilkos horthysta zászlósról.” A mesét Timár, Rajk „költötte” és Olty öntötte formába. A tényeket összevetve beigazolódtott, hogy amennyiben Királyfalvi nem gyilkolt, Asztalos János tiszteletadó sem lehetett felbújtó bűnrész. Történt egy s más akkor este, s a látszatot a politika szekerébe fogták. Az ország légkörében benne volt a szikra.

A perújítás alá vont egykori hat vádlottat a Fővárosi Bíróság büncselekmény hiányában rehabilitálta. A nevezetes napot, január 17-ét hárman nem érték meg: Nem érte meg Királyfalvi Miklós, akit a rögtönítélő bíróság halálra ítél. Nem Konzili Pál, valamint Szmolinka János, kinek neve a lapzárta miatti sietségben a tárgyalásról szóló tudósításunkból kimaradt. Rokonaitól, hozzátartozóitól ezúton kérünk elnézést.

Kusnyér Jánosnak, Belicza Gyulának nincs hozzátennivalója az ítélethez. Asztalos János megköszöni az igazságos ítéletet. „Dicsértessék” – sutogja, ahogy elhagyja a tárgyalót.

Hatuknak tehát igazságot szolgáltatottak. Ha többen is voltak. Nem törti-e meg ez valamelyest a szépítő emlékezet képét?

Pál Zsuzsa

Hja, az más!

Szerencsém a minap az egyik ellenzéki párt döntéshozó testületének ülésére vezérelt. Éppen a képviselőjelöltek névsorát állították össze, és az egyik vidéki város küldötte következett szólásra.

– A mi jelöltünkkel nincs semmi gond. Megmondta egyenesen, hogy 1979-ben belépett az MSZMP-be, de mindjárt az okát is elmagyarázta: különben nem lehetett volna igazgatóhelyettes.

Ebben a meggyőző indoklásban aztán mindenki meg is nyugodott: Hja, csak pénzért? Az más! A testület tagjainak nem volt észrevételük ellene. Miért is lett volna? Utóvégre az a derék igazgatóhelyettes (vagy azóta már igazgató?) nem volt kommunista, csak színlelte, hogy az.

Nem volt a leninista ideológia rabja dr. L. állatorvos sem, akit ugyanez az ellenzéki párt Pest megyében akart képviselőjelöltként felléptetni. L. úr belülről bírálta az MSZMP-t, ami úgy értendő, hogy míg tagja volt e pártnak, addig belül a lelkeben fenntartotta különállását. Hogyan, hogyan sem, leendő választói nem méltányolták annyira az ellenzéki ségnek ezt a fajtáját, mint az említett döntéshozó testület, és az egyik gyűlésen megmondták a jelöltnek, hogy a szívük szerinti embert más fából faragták.

Igy tehát hiába bírálta az elszánt lódoctor az MSZMP-t mint párttag hallgatólagosan egész a XIV. kongresszusig, hiába serénykedett később az ellenzék körül, Dabas és Ócsa vidékén új jelöltet kellett helyébe keresni.

Azok a nehézfejű népek nem bírták felfogni, hogy meg kell becsülni az ilyen önálló gondolkodású, ámde körültekintő embert, aki nem rohant fellel a falnak, és megőrizte becses koponyáját a tartalmát képező ellenzéki gondolatokkal együtt az eljövendő új korszaknak. Az ilyen ember nem lépett ki a kommunista pártból, és lehetőleg ki sem zárta magát. Világos a mérték és az alapelv: mennél tovább volt párttag ott, annál szilárdabb támasz lesz itt.

Kit jelöljön képviselőnek ellenzéki párt, ha nem az ilyen embert? Hja, ez nem ám valami fanatikus, elvű kommunista, ez más.

Legfeljebb odébb áll egy párttal, ha ezer forintot ráígérnek a fizetésére. Legfeljebb hallgatni fog, ha már jól befészkelte magát, hogy valami nyakas önféjűséggel kényelmelelné ne váljék. Legfeljebb kicsit hasonlítani fog az utált régihez az új, amit annyira vártunk.

„A Bosnyák”

Mostanában csendes a piac. Panaszkodnak az árusok és jobb napokat várnak a „tróglisok”, akik ma már szállító kisiparosként jegyeztettek, ennek arányában állnak fizetési kötelezettségeik. Csakhogy egyre rosszabb napok jönnek. Kevés a kereskedő, az állandó kuncsaftok száma is fogy. Ráadásul a kiváltságosak autókkel is bejárnak a piacra, nincs szükségük a kulira. Igaz, így, télvíz idején, mindig megcsappan a felhozat, mondják, dél körül van egy kis mozgás, aztán háromkor már zár a nagybani. Éjjel nem is érdemes kijönni, jóllehet csúcsidőben ilyenkor zajlanak az üzletek. Most álmos, majdnem unalmas a Bosnyák. Némi izgalmat kelt ugyan a fotóapparátussal közlekedő idegen, nem szeretik errefelé az érdeklődőket. Külön világ ez, ahol sokak tanúsága szerint saját törvények uralkodnak és jó néhányan gazdagodnak. A többség próbál alkalmazkodni a mindig változó árakhoz, körülményekhez. Nem könnyű. Panaszkodnak például, hogy a múlt héten déligyümölcs-„mizéria” volt. Előjegyzéssel jutottak hozzá a kereskedők, csillagászati áron. Most pedig ott állnak a mandarin-, narancshegyek. Nincs, aki vigye. Azok, akik életüket töltik itt, a Bosnyákon, legfeljebb bosszankodnak, különben megszokták már. Mint a piac farkastörvényeit.

T. Zs.

Kapfinger András felvételei

A nevezetes
cseppekről (2.)

Dr. Béres József megtalálta a daganatok kórokozóját (!?)

Egy viharos klubest margójára

– Béres úr, Ön fővállja-e azt, hogy megtalálta a daganatok kórokozóját?

– Igen, ezt fővállalhatom. Ugyanis én olyan szervezeteket találtam, amelyekből keletkezhetnek, szülehetnek ezek a parányi szervezetek, de fejlődésüknek csak bizonyos szakaszában – csak bizonyos fejlődési és környezeti tényezők mellett vannak jelen ezek a vírusrészecskék. És ha azt mondjuk, hogy a betegségét a dohány-mozaik vírus okozza, amit vírusnak titulálnak, akkor azt kell mondani – mivel a dohányban is megtaláltam ezeket az ágenseket, amiről beszélek, hogy a daganatot okozó ágensek is azonos elbírálás alá kell, hogy essenek, mint a dohány-mozaik vírusok, melyeket száz év óta vizsgálunk.

– Ha jól értem, akkor ezeket Ön még nem identifikaálta.

– Bizonyos értelemben nem, de nem is az volt a célom, hogy ezeket pontosan meghatározzam. De például találtam olyan rákkozót, amit bizonyos környezetben is ki lehetett mutatni. Ugyanolyan táptalajon, ugyanolyan formában szaporodott – és ezt a gyomorrákból sikerült is izolálni.

– Akkor nem identifikaálható mégis? Azt tetszik mondani, hogy megvan a kórokozó.

– En identifikaálás alatt azt értem, amikor annak a kórokozónak minden ismérvét kiszűrtem, megállapítottam.

– Tehát ez még nincs meg?

– Nincs. De mint elmondtam, kétségkívül van egy könyvem, melyben két-három kórokozót fogok leírni. Olyanokat, melyek rendkívül fontosak. Így a következő generáció tovább folytathatja ezt a munkát.

– Amennyiben a Béres-cseppeket szedi az ország lakossága, akkor mint mondotta, 65–70 százalékos a gyógyulás. Magyarországon évente rákban harmincezen hálnak meg, s az Ön szerének alkalmazása e számot ízezerre csökkentheti úgy, hogy az embereknek (orvosoknak) nincs különösebb tennivalójuk? Mert mint kifejtette, az Ön vizeletvizsgálati metodikája alapján ki lehet szűni a rákot megelőző állapotot.

– Túlzásokba megy ezzel a dologgal. A vizeletvizsgáló módszerrel el lehet jutni oda, hogy a panaszmentes emberek köréből ki lehet szűni a rá-

kot előző állapotúakat. Ha spontán, vagy a Béres-cseppek szedése során nem fejlődik vissza ez az állapot, akkor az daganathoz vezet. Erre nagyon jók a japán vizsgálatok...

Béres József és az egyik szekszárdi főorvos közti vita tovább folytatódott, ám több tekintetben is meddőnek bizonyult. Béres doktor teljességgel nem tudta megvédeni álláspontját, láthatóan és köztudottan bizonyítékok hiányában. Persze, ez elsősorban nem az ő „bűnéneként” róható föl, de erre még térjünk vissza. A hosszú, ám tanulságos bevezetés után végre megjelölöm a vita színhelyét, ami a szekszárdi Szakszervezetek Háza volt, ezen belül a központi könyvtár által menedzselte orvosklub hétfői foglalkozása, s melyen érthető módon rekordot ért el az érdeklődők száma.

Az is teljességgel evidens, hogy a hangulat olykor viharossá vált, olykor ez még fokozódott, néha a döbbenet lett úrrá, néha pedig a legtöbben értetlenül hallgatták a különféle szakkifejezéseket, a kutatás kezdetéről szóló hosszú előadást és a részeredményeket, melyek igaziból még mindig nem tekinthetők „szentírásnak”, hiszen az úgynevezett szakma ezeket még nem

igazolta vissza, így a sokak, nagyon sokak álma, vágya még nem azonos a valósággal.

Persze, ezért – mint az előző részben Simon főorvos is kifejtette – a legkevésbé okolható dr. Béres József. Annál inkább a tömeget fondorlatokkal befolyásolni akaró korábbi hatalom, mely ellentmondást nem tűrően vagy bólintott, vagy nem. S ez, csak ez volt a mérvadó. Illetve inkább csak ez lehetett a mérvadó. Mert gondoljunk csak bele, ha másfél évtizede igent int a hatalom a felfedezés vizsgálatára. Hol tartanánk ma? (Akár így, akár úgy?)

Az emberek rettegése is érthető. Hiszen az elhalálozási arányt illetően a rák, a daganatos megbetegedések sora dobogós helyet „nyert” el magának. Úgyhogy a napnál is világosabb, hogy valamennyien áhítozunk a csodaszere, melyből a Béres úr által megadott dózist a megfelelő folyadékba csepegtetve és étkezés közben elfogyasztva máris hihetjük, hogy megmenekültünk az iszonyatos kórtól, az általa előidézett szenvedéstől s a korai haláltól.

Nem csoda, ha anekdoták, legendák százai, ezrei keringenek a Béres-csepp áldásos hatásáról – legyen szó rákról, egyszerű fejfájásról, álmatlanságról, golyváról, hányingerről, a vérképzés rendellenességéről, herpeszről, menstruációs problémákról, avagy meddőségről. S mondjuk mindannyian ezt, s kívánjuk, hogy a Béres-cseppről valóban bebizonyosodjék, hogy valóban csodaszer. S az erre vágyók sorából az orvosok sem hiányoznak, de érthetően ők csak akkor bizakodnak, ha feketén-fehéren kezükben lesz a szerrel, annak hatásával összefüggő bizonyítékos. S ez – még ha néha indulatoktól sem mentesen – bebizonyosodott a hétfői összejövetelen is.

Az meg végképp természetes volt, hogy ekkor igen sokan kérdeztek, kértek tanácsot – egybekötve távdiag-

nosztizálással – dr. Béres Józseftől, aki hallgatóságától lehetősége szerint nem tagadott meg semmit. Készséggel diktálta le szerének alkalmazását a beteg látása, vizsgálata nélkül – csupán az aggodó hozzátartozó elmondása tükrében. Nem áll szándékomban tanácsait megkérdőjelezni, hiszen jó szándékáról az elmúlt időben meggyőződhetünk, de hozzá nem értő lévén azon elűnődöm, hogy nem túl nagy merészség-e mindenre jó, a szervezet minden pontján rendet tévő csodaszereként alkalmaztatni és alkalmazni egy több (17) komponensből álló készítményt, amelynek gyógyhatása objektív okok miatt teljességgel még nem állapított meg? Bár, valahogy úgy mondják, hogy amit élet van, addig remény is van...

Az roppant szimpatikus volt, ahogyan dr. Béres József a szemlélet- és életmódváltozás szükségességére hívta fel a figyelmet. Az viszont, hogy például „most hirtelen nem jut eszembe a többi” kitétel szerét alkotó nyomelemek közül néhány kimaradt a felsorolásból, már lehangoló volt. Az pedig egyenesen döbbenetesnek bizonyult, amikor kutatásainak eredményeképpen leszögezte, hogy rendre vizsgálják a kereskedelembe kapható és általunk naponta vásárolt pasztőrözött tejet, s kiderült, hogy ebben „rákkelítő anyagok tömkelege található”, s éppen ezért csak „forralva igyák”. Szintén itt kell megemlíteni, hogy Béres úr szerint óvakodunk kell a citromsav fogyasztásától (például a közkedvelt Olymposztól), mert szintén rákot okoz a karotinoidokkal (sütőtök, sárgarépa, sör, sárgabarack) együtt.

Mindenesetre dr. Béres József munkássága, vasakarata, kitartása a csodával határos. És valamennyien szívvel kívánhatjuk neki – így valamennyiünknek – hogy szeréről is bebizonyosodjék ugyancsak!

V. Horváth Mária

Nyiri Gáborra rászakadt a súlyos, földi mennybolt, s máris azt mondta magáról, hol volt, hol nem volt, egykor s csak utóbb vette észre, hogy Kosztolányi versét parafálja magára, ha nem is szó szerint, azt a verset amelyet kérésére, az egyik barátja mondott apja temetésén, s most, hogy földbe tiprottnak érezte, siratta is magát: magam vagyok nagyon, kicsordul a könnyem, hagyom, valahogy ily módon, tóthárpadosan, s mintha ködből font rácson, arcokat látott árnyék-huzallal absztraktoztottan, amint lassított elmozdulásban haladnak tétován, ám szájuk egyszerre nyílik, s mintha mondanák, hová lett a tarka szivárvány az égről, hová lett Nyiri Gábor erről a vidékről.

Nyiri Gábor végrendelkezett. Írta kis testamentumát. Mindenekelőtt átkot szórt, ragya verjen, marjon mindenütt kezdettel, s meghagyta, hogy a folytatást olvassák el Ady: Enyhe, új-évi átok című költeményében, majd jóslatot mennydörgöttetett, hogy mi

Létszám felett

lesz ezzel az egészszel az ő kiseprűztetése után, jóslatában szó szerint idézett az ószövetségi prófétáktól, Jeremiástól főképpen, majd eszébe jutott az Apokrif Pliniszkytól, s leírta a verse első sorát: „Mert elhagyatnak akkor mindenek”, és megsajnálta azokat, akik nélküle kénytelenek élni és magát is, hogy nélkülük halni.

Majd váratlanul felkiáltott: „Én dolgozni akarok”, s mintha már nem is ő, hanem a dohogó történelem szólna ott alant, Illyés úr gépházában vagy József Attila Dunája mentében, ahol neki magának is áll a kis laka, mint Petőfi atyjának, csak hogy ő Nyiri Gábor miből fizeti annak rezsijét, ha a fenntartáshoz szükséges összeg előteremtését a Lady, illetve a rezsim nem szavatolja, ha ő ennyi év áldozatos és kitarló munkálkodása után, kimondani is szörnyű, mit szörnyű, iszonytató, elviselhetetlen, ki-

mondhatatlan, mert veleje reng az agyban, s szeme ég mint az üstökös lángja, s ő maga nem lát, nem hall, nem beszél, csak forog keserű levében, igen, igen, mert ő lét – jaj, jaj, ez nem a Léthe léte – szám – csak hogy ez a szám nem a szám, feletti – fel, fel ti... felebarátaim ne szúrjatok ki, mert ő létszám feletti.

Nyiri Gábor ott tilt a babiloni sötét vizeknél, amikor hangot hallott:

- Nemzeti érdekből tettük fiam!
- S az én életem uram?
- A jövőért tettük fiam!
- S én hol vagyok abban uram?
- Az utódokért, fiam!
- S én tünjek el uram?
- Légy emelkedett és ne lázdaj, fiam.

- Nem sikerül uram.
- Bocsáss meg az ellened vétkezőknek!

- Nem bírok, uram.
- Dögölj meg akkor, fiam!
- Azt teszem uram.

Debreceni Tibor

Szabó, Harsányi és Straub doktor

A vizsgálat

A barguzini lelet nyomában 3.

Dr. Farkas Gyula és dr. Kiszely István adatfelvételt végez

Fotózáshoz előkészítve

Dr. Dezső Gyula és Morvai Ferenc előveszik a feltételezett Petőfi-koponyát

A medence összerakása nélkülözhetetlen a pontos méréshez

RTV

KOSSUTH RÁDIÓ: 8.20: Ez aktuális. 8.50: Külpolitikai figyelő. 9.00-11.00: Napközben. 11.05: Cigány népdalok. 11.25: A Szabó család. 12.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.05: A külpolitikai rovat műsora. 14.35: Fűvös nyitányok. 15.00: Szórol szóra. Zenés irodalmi magazin. 16.00: Tizenhat óra. 16.15: Dallamok nyomában. 16.45: Labirintus. Zenei rejtvények fiataloknak. 17.00: A képviselő noteszből. 17.30: Beszélgetünk zenéről. 17.50: Magyar! Hajnal hasadt! Csokonai Vitéz Mihály versei. 18.05: Látuk, hallottuk, olvastuk. 18.30: Esti Magazin. 19.23: Sportvilág. 19.40: Tolnai székhely népdalok. Ferencz Éva énekel. 19.50: Újraolvastva. 20.00: Tanakodó. 20.59: Hangportrék. Rádiós emlékek fényében. 22.00: Hírvilág. 22.30: Maholnap. 23.25: Reich; Tehillim.

PETŐFI RÁDIÓ: 8.05: Rivaldafényben. 9.05: Country világ. 9.45: A Móri Fűvöszenekar játszik. 10.05: Hajszálygökök. 10.20: Operaslágerek. 10.50: Peres, poros iratok. 11.05: Bioritmus. 11.25: Gramofonsziátók. 12.10: Hallgató-nóták. 13.05: Nosztalgiahullám. 14.00: Gólok, méterek, történetek... 14.30: Szórakoztató műsor. 15.05: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. A népművészet ifjú mesterei. 15.20: Musicál hangverseny a 6-os stúdióban. Részletek Kern-Bradányi Iván: Komédiások hajója című zenés játékból. 16.00: Játék - tízezer forintért. 17.05: A mi utcánk... A Támok utca. 17.30: Gordiusz. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Jut eszünkbe... 19.30: A Poptarisznya daliból. 20.20: Ha én lennék. (A Gordiuszban elkezdett téma folytatása) 21.05: A fületlen ember. Ambrus Zoltán elbeszélése rádióra alkalmazva. 21.37: Nóták. 21.50: Nagy Bandó András műsora. 23.10: Sporthíradó. 23.20-0.14: Metélj. A heavy metal magazin melléklete.

BARTÓK RÁDIÓ: 9.15: Zenekari muzsika. 10.20: Zsebrádiósínház. 10.46: Az Andor's Jazz Band játszik. 11.04: Donizetti: Betly. Egyfelvonásos vígopera. 12.05: Zenekari muzsika. 13.00: Hallgassuk újral! 14.00: Romantikus operákból. 14.50: A Pécsi Szimfonikus Zenekar hangversenye. 16.05: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót.

kb. 17.05: Operarészletek. kb. 17.30: Új magyar zene a rádióban. 18.30: A Magyar Rádió román nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: MIKROFON. 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytérmet. Perényi Mikós és Lantos István Bach-estje. közben: kb. 20.25: Szaunával az asztma ellen. kb. 20.45: A hangversenyközvetítés folytatás. kb. 21.40: Elgar: Erigma változatok. kb. 22.15: Operaáriák. 22.30: Napjaink zenéje. Elektroakusztikus zenei műhelyek. 23.30: A Nemzetközi Rádiógyetem műsorából.

SZABAD EURÓPA RÁDIÓ: 6.00: Kezdődik a nap: hírek, hírmagyarzatok, műsorismertetés, napi kalendárium, zene. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: Rádiógyetem. 9.30: Hölgyválasz. 10.00: Hírek. 10.10: Kommentár nélkül. 10.40: Könyvszemle. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó. 12.10: Autórádió. 12.40: Hobby. 12.50: Párizsi magyar figyelő. 13.00: A mai nap és műsorismertetés. 13.30: A politikai gondolkodás története. 13.40: Tallózás magyar folyóiratokban. 13.50: Mérlegen. 14.00: Hírek. 14.10: Kommentár nélkül. 14.40: Könyvszemle. 15.00: Hírek, műsorismertetés. 16.00: Hírek. 16.10: Rádiógyetem. 16.30: Hölgyválasz. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: A politikai gondolkodás története. 18.50: Mérlegen. 19.00: Hírek. 19.10: Szerkesztők fóruma. 19.40: Figyelő. 20.00: Hírek. 20.40: Kelet-európai szemle. 20.50: Keresni és találni. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A mai nap késő esti kiadása. 22.30: Hölgyválasz. 23.00: Hírek. 23.10: Szerkesztők fóruma. 23.40: Figyelő. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Kelet-európai szemle. 0.35: Keresni és találni. 0.45: Műsorzárás.

TV1: 7.45: Ma egy házban. Cseh-szlovák tévéfilmsorozat. 8.50: Képűrság. 8.55: Az Országházról jelentjük... Tudósítás az Országgyűlés januári ülészakaról. 16.25: Képűrság. 16.35: Pannon Krónika. 16.45: Hírek szerbhorvát nyelven. 16.55: Hámas csatoma. 17.40: A világ 2000-ben. NSZK dokumentumfilm-sorozat. 18.30: Arcok és városok. 19.00: Reklám. 19.05: Esti mese. 19.15: Loutósorsolás. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Szomszédok. 20.35: Reklám. 20.40: Az Országházról jelentjük... 21.10: Képes nóták különkiadás. Tina Turner videoklipjeiből. 21.40: Leszámlás. Francia film. 23.15: Híradó 3.

TV2: 17.00: Képűrság. 17.15: TV2. 17.45: Kérdezz! Felelek. 18.00: Telesport. 18.25: Gye-

rekeknek! 18.54: TV2. 19.00: Beszterce ostroma. Mikszáth Kálmán regényének televíziós változata. 20.29: TV2. 20.35: Fejzetek az I. világháborúból. Amerikai dokumentumfilm-sorozat. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Napzárta. 22.15: Belfegor, avagy a Louvre fantomja. Francia tévéfilmsorozat. 22.40: Nézőpont. kb. 23.10: TV2.

OSZTRÁK TELEVÍZIÓ 1. műsor: 9.00: Hírek. 9.01: Az Addams család. 9.30: Tájak és emberek. 10.00: Iskolatévé. 10.30: Hát nem csodálatos az élet? Amerikai film. 12.35: Idősek klubja. 13.20: Mi - Nők. 14.00: Polip. 14.20: Batman. 14.45: Ház az Eaton Place-en. 15.35: Perrine. 16.00: An-tan-ténusz. 16.20: Pályaválasztási tanácsadó. 16.30: Zenei műhely. 16.55: Mini tv-híradó. 17.10: A Mozart-hadművellet. 17.35: Mini lexikon. 18.00: Mi. 18.30: A szépség és a szörnyeteg. 19.30: TV-híradó. 20.00: Sport hírek. 20.15: Show-mix. 21.40: Tessék befáradni! 22.00: Oldalpillantások. 22.10: Videotéka. 23.10: Hírek. 23.15: A család. Olasz film. 0.50: Hírek. 2. műsor: 17.10: Művészlexikon. 17.15: Múltba vezető nyomok. 18.00: Bajor királyi bíróság. 18.30: Wurlitzer. 19.00: A tartományok mai napja. 19.30: TV-híradó. 20.00: Kulturális hírek. 20.15: Belpolitikai magazin. 21.05: Spektrum. 22.00: TV-híradó 2. 22.25: Klub 2, majd: Hírek.

RTL PLUS: 3.00: Ausztrál teniszbajnokság. 6.00: Gazdagok és szegények. 6.25: Halló Európa - Jó reggelt Németország! 8.30: Hírek. 8.35: Telebutik. 9.00: Hírek. 9.10: Zenerevü. 10.05: Játéks-how. 10.35: Flash Gordon. Akciófilm-sorozat. 11.00: Explosív. 11.50: New York őrangyala. Krimisorozat. 12.35: Kaliforniai klán. Családsorozat. 14.15: Ausztrál teniszbajnokság. 15.45: Üzleti hírek. 15.55: Hírek. 16.00: Alfred Hitchcock bemutatja. 16.30: Hulk. Akciófilm-sorozat. 17.10: Játéks-how. 17.45: Játssz velünk! 17.55: Hírek. 18.00: New York őrangyala. Krimisorozat. 18.45: Híradó. 19.05: Időjárás-jelentés. 19.15: A hétmillió dolláros nő. Akciófilm-sorozat. 20.15: Az elvesztett világ foglyai. Angol horrorfilm. 21.50: Ausztrál teniszbajnokság. 22.30: Airwolf. Akciófilm-sorozat. 23.25: Hírek. 23.35: Életem egy dolláron múlik. Olasz westernfilm. 1.10: Airwolf. 2.00: Ausztrál nyílt teniszbajnokság.

SUPER CHANNEL: 7.00: Napkezd. Hírek, üzleti hírek, időjárás. 8.00: Egyveleg. 16.00: Forró drót. 17.00: Hullámhossz. 18.30: Kék éj. 19.30: Időjárás. 19.55: Időjárás-jelentés. 20.00: Holland filmvadász. Bastille. 22.00: Hírek, időjárás, golf. 22.15: Klasszikus westernek: Alvarer Kelly. Amerikai film. 0.10: Hírek, időjárás.

0.20: Egyveleg. 1.20: Időjárás. 1.50: Egyveleg. 2.00: Műsorzárás.

TV5: 16.05: Hírek. 16.15: Jelenidő. 17.15: Esély a daloknak. 17.45: Muskétások konyhája. 18.00: Számok és betűk. 18.20: Inci-finci fantázia. 18.35: Pihenőidő. 19.00: Hegymászók magazinja. 19.30: Hírek, időjárás. 19.40: Csillag papiros. 20.00: A 90-es évek üvöltései. 21.00: Észak-Dél. 21.30: Találkozás. Hírmagazin. 22.00: TV-híradó. 22.25: Időjárás-jelentés. 22.30: Hiányjelek. 23.45: Jazz In. 0.15: Frankofon területek. 0.45: Műsorzárás.

SATI1: 6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Tévébolt. 9.30: Műsorelőzetes. 9.35: Niklaas, a flandriai fiú. Rajzfilmsorozat. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Közkórház. 10.50: Egészségvédelem. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: A nagy merészség. Amerikai akciófilm. 13.00: Tévétársaság. 14.00: Horoszkóp. 14.05: A vörös hajú Anna. Rajzfilmsorozat. 14.30: Mork az Orkól. 14.55: Az aranylövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Öleték konyhatündéreknek. 16.00: Tévébolt. 16.25: Az aranylövés. 16.35: A Snilih ranchi emberek. Westernsorozat. 17.35: Hírek. 17.45: Varázslatos Jeannie. Vígjátéksorozat. 18.15: Szerencsekerék. 18.45: Híradó. 19.00: Időjárás. Műsorelőzetes. 19.10: Adderly. Krimisorozat. 20.00: Hírek. 20.10: Cagney és Lacey. Krimisorozat. 21.00: Hírek. 21.10: Parrishnak hívták. Amerikai játékfilm. 23.15: A nap hírei. Sport. Időjárás. 23.25: Temák. 23.55: A bűn strandján. Amerikai krimi. 1.15: Műsorelőzetes.

JUGOSZLAV TELEVÍZIÓ 1. műsor: 8.15: Műsorismertetés. 8.20: TV-naptár. 8.30: Mítoszok és legendák. 9.00: Téli iskolatelevízió. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Játékfilm. 14.10: Elmulasztották - nézzék! 15.30: Műsorismertetés. 15.35: Hírek. 15.45: Éjszakai program - ism. 16.30: Magyar híradó. 17.00: TV-napló I. 17.20: Oktatóműsor. 17.50: Sorozat gyerekeknek. 18.20: Számok és betűk. 18.40: Rajzfilm. 18.45: Dokumentumműsor. 19.15: Időjárás. 19.30: TV-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Politikai magazin. 21.05: Vetélkedő. 22.25: TV-napló III. 22.45: Angol nyelvű hírek. 22.50: Éjszakai program. 0.50: Hírek. 0.55: A péntek műsor ismertetése. 2. műsor: 17.55: Műsorismertetés. 18.00: Hírek. 18.05: TV-naptár. 18.15: Zágrabi panoráma. 18.30: Dalmáciai körzeti program. 19.30: TV-napló. 19.55: Kosárlabda. Jugoplastika-Aris I. félidő. 20.50: II. félidő. 21.30: TV-Mix. 21.45: Fortuna show. 22.15: Egyelőre egy jó cím nélkül. Jugoszláv játékfilm. 23.45: A pénteki műsor ismertetése.

Az RTL PLUS, Super Channel, TV5 és SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold

A Békéscsaba már lépett

Duckadan: „Ha Magyarország, akkor Békéscsaba”

Annus Vince, a Békéscsabai Előre Spartacus ügyvezető elnöke a hét elején Aradon járt. Találkozott Paltineanu Vaszilivel, az UTA Arad elnökével. Ennek során megegyezett abban a szakvezetővel, hogy a román második ligás UTA csapata február 7-én fogadja a békéscsabai együttest, majd a visszavágót február 21-én Békéscsabán rendezik meg. A tárgyalásokon szóba került az is, hogy ne csak a labdarúgásban működjön együtt a két klub, hanem más sportágak képviselői is látogassanak el egymáshoz, edzőtáborokba, versenyekre. Helmuth Duckadan szerződtetéséről is tárgyalt az ügyvezető elnök. Az 1986-os BEK-győztes Steaua Bucurest portása jelenleg a második ligás Aradi Vagonul játékos. Tíz napos edzőtáborozását tölti csapatával Szovátiában. Így személyesen nem tudott találkozni vele a békéscsabai elnök. Telefonon viszont sikerült kapcsolatot létesíteni az edzőtáborozó egykori kiválósággal. Erről a megbeszélésről a következőket mondta az elnök:

Duckadan hivatalos megkeresésnek minősítette érdeklődésünket. Az egykori román válogatott kapus úgy nyilatkozott, ha Magyarországra szerződik, csak Békéscsabára jön.

Mivel mindössze 70 km-re fekszik Aradtól a békési megyeszékhely. Amint visszaérkezik az edzőtáborból, telefonon jelzi, mikor vehetjük föl vele a személyes kapcsolatot. S ekkor tárgyalunk a részletekről. Duckadant egyébként már több klub megkeresték az elmúlt nyáron, de ezek a tárgyalások megszakadtak. Az ügyvezető elnök szerint amennyiben meg tudnak állapodni, még alaposan körül kell járni a szerződtetés jogi feltételeit, és csak ezután lehet dönteni arról, hogy Békéscsabára szerződik-e a volt válogatott román kapuvédő. Az ügyvezető elnök azt is elmondta, hogy Gulyás István kapus iránt továbbra is érdeklődnek Svájcban, s várhatóan február elején érkezik a menedzser, aki a további szerződtetésével kapcsolatosan tud lépéseket tenni. A békéscsabaiak az öregfiúk kapcsolatát is föllevenítik, ennek keretében májusban valószínűleg az aradi öregfiúk ellátogatnak a viharosok fővárosába. A csabai lila-fehér öregfiúk 50 ezer forintot gyűjtöttek össze, amiből élelmiszert vettek és ezt viszik el január 29-én az aradi öregfiúknak és családjuknak.

Verasztó Lajos

Szlamom és gyorsasági kajak

Még nem lesz Világ Kupa

A Magyar Kajak-kenu Szövetség vezetői már hosszabb ideje szorgalmazták a gyorsasági szakág Világ Kupa-sorozatának életre hívását. Az ötletet tettek is követték, mert a Calderoni Múzeum-, Taneszközpont és Forgalmazó Vállalat – vezérigazgatója dr. Boldizsár István egyben a szövetség elnöke is – munkatársai elkészítettek egy olyan programot, amely képes az eredmények összegzésére, számonkenti, szakágankénti és nemzetekénti ranglista felállítására. Ennek alapján a közelmúltban nyilvánosságra is hozták a tavalyi – nemhivatalos – világranglistát, amely a tervek szerint alapul szolgálna az ideji versenyek értékeléshez.

Ezek ismeretében van-e remény arra, hogy már idén kiírják a Világ Kupa-küzdelmeket? – ezt a kérdést tette fel az MTI munkatársa Bonn Ottónak, a Nemzetközi Kajak-kenu Szövetség (ICF) főtitkárának.

– Ebben az évben nem lehet meghirdetni a gyorsasági Világ Kupát,

mert ez ügyben a nemzetközi szövetséghez semmiféle konkrét javaslat nem érkezett. A szlamomosok ezen a téren jóval előrébb tartanak. Ők elképzeléseiket már papírra vetették, s azokat a január elsejei határidőig hozzánk el is juttatták, így aztán nincs akadály, hogy augusztusban, a poznanai világbajnokság alatt a kongresszus foglalkozzon ezzel a témával. Valószínűleg felgyorsulnak majd az események, ha a szlamom Világ Kupát elfogadjuk, akkor szinte bizonyos, hogy a gyorsasági szakág is előterjeszt hasonló javaslatot.

Véleménye szerint a legkorábban mikor válhat hivatalossá a gyorsasági Világ Kupa?

– Mivel kongresszust csak két évente tartunk, már csak az 1992-ben Barcelonában esedékes ülésünk foglalkozhat ezzel a felvetéssel. Tehát úgy gondolom, 1993-nál korábban semmiféleképpen sem kerülhet sor a gyorsasági Világ Kupa bevezetésére.

Coe győzelemmel búcsúzik?

– Az ideji Nemzetközösségi Játékok legérdekesebb eseményének a 800 méteres férfi síkfutás ígérkezik. Az új-zélandi Aucklandben már napok óta találgatják, ki lehet a szám győztese: a skót Tom McKean, a most búcsúzó angol Sebastian Coe vagy a kenyai Nixon Kiprotich? A kérdésre január 29-én adnak választ.

A 800 méteres döntő akkor is igazi szenzáció lehet, ha jónéhány világnagyság távolmarad az aucklandi versenytől. Nem indul például az olimpiai bajnok kenyai Paul Ereng és honfitársa, a vb-győztes billy Koncellah, valamint a Nemzetközösségi Játékok legutóbbi aranyérmese, az angol Steve Cram.

A mezőny azonban így is figyelemre méltó. Elsősorban a 33 éves világrekordert, a búcsúzó Sebastian Coe-t tartják esélyesnek, legnagyobb ellen-

felének pedig Kiprotich ígérkezik. Rajtuk kívül a tavalyi kitűnő évet zárt McKean szólhat bele a versenybe, aki 1:43.88-as legjobb idejével a világ legjobbjai közé tartozik. Amennyiben megszerezne a győzelmet, ő lenne az első skót a játékok történetében, aki aranyérmeket szerez a 800 méteren.

Polgár Zsófia győzött

A hollandiai Wijk-aan-Zee-ben a hetedik, illetve kilencedik fordulóra folytatódott a nemzetközi sakkturna. A „B” viadalon mindhárom Polgár-lány asztalhoz ült, ezúttal Zsófia volt a legsikeresebb, aki világgal győzött a holland van Wely ellen. Polgár Judit sötéttel vereséget szenvedett a szintén németalföldi Brenninkmeijertől, Polgár Zsuzsa partija pedig függőben maradt a belga Winants ellen.

A hetedik forduló után Polgár Zsuzsa 3,5 ponttal és egy függő játszmával a negyedik helyen áll, míg Polgár Judit ugyanennyi ponttal, másodmagával az ötödik, Polgár Zsófia pedig a jugszláv Damljanovics társaságában, 3 ponttal a hetedik helyről várja a folytatást.

Beckernek melege volt

Lendl biztosan győzött

A Melbourne-ben rendezett ausztrál nemzetközi teniszbajnokságon a férfi egyesek negyedöntőjében egyelőre nem született nagyobb meglepetés. Az első helyen kiemelt csehszlovák Ivan Lendl három játszmában, 6-3, 6-2, 6-3 arányban verte a szovjet Andrej Cserkaszovot, a világranglista 89. helyezettjét.

Valamivel nehezebb dolga volt a harmadik kiemelt svéd Stefan Edbergnek, akit az első három szettben ugyancsak megijesztett az amerikai David Wheaton.

Csalódást okozott híveinek a második helyen kiemelt nyugatnémet Boris Becker, aki három játszmában szenvedett vereséget a svéd Mats Wilandertől. A jelentések szerint Becker nehezen viselte a meleg, szeles időjárást, s nem tanúsított nagyobb ellenállást.

Előbb biztosan járni...

Német kupa fociban

Bizonyára több ezren állnak rajthoz azon a kelet-nyugati maratoni futóversenyen, amelyet a kettéosztott város, Berlin utcáin rendeznek októberben. A szervezők szándéka szerint ez a sportesemény az első lesz azoknak a sorában, amelyek a két német állam közeledését, esetleges egyesítését szolgálják.

Az elmúlt három hónapban, amióta a változások rést nyitottak a falon, számos közös sportrendezvényt tartottak mindkét oldalon. Mostanában egyre gyakrabban szóba hozzák, hogy a németek még 1964-ben a tokiói olimpián is közös csapattal indultak, holott akkoriban a már szembenálló katonai tömbökhöz tartozott a két ország. Ismert, hogy Berlin valószínűleg megpályázza az ezredforduló ötkarikás játékanak a rendezési jogát, s ezt a tervet legutóbbi nyilatkozatában Juan Antonio Samaranch, a NOB elnöke is támogatta.

Az egyesítés azonban úgy tűnik, a sportban sem mehet egyik napról a másikra.

– Előbb járni kell megtanulnunk, s csak utána érdemes a futást megkísérelni – nyilatkozta Hans Hansen, a nyugatnémet sportszövetség (DSB) elnöke. – Mi türelmesen megvárjuk, hogyan alakul a politikai és a társadalmi helyzet az NDK-ban, mivel jelenleg még bizonytalan viszonyok uralkodnak abban az országban. Ezért véleményem szerint a közös német csapat egyelőre csak álom.

Amit azonban az eddigi együttműködés eredményeként elértek, semmiképp sem lebecsülendő. A két német sportszövetség képviselői megállapodtak, hogy a jövőben a tehetséges keletnémet versenyzőket nyugati pénzügyi intézetek támogatják, a legnépszerűbb labdajátékokban pedig közös „szupertornákat” rendeznek. Így máris megegyeztek, hogy a következő nyugatnémet jégkorong kupa küzdelmeiben a két keletnémet csapat is pályára lép, a labdarúgóknak pedig külön tornát szerveznek a bajnokok és kupagyőztesek részvételével.

Szabonisz

Folytatás az NBA-ban

Bucky Buckwalter, az amerikai Portland TrailBlazers kosárlabdacsapat alelnöke megerősítette, hogy a szovjet Arvidasz Szabonis a következő szezonról az észak-amerikai profi-

világában (NBA) szereplő együttes tagja lesz. A sportvezető azt követően nyilatkozott Szabonis szerződtetéséről, hogy a szovjet kosarast meglátogatta Spanyolországban.

Az olimpiai bajnokot egy évre szóló megállapodás köti a spanyol profi B-ligában szereplő Forum Filatelico együtteséhez. A csapat, amelynek legjobbjaként Szabonis mérkőzésenként 26 pontot dobott, a február végén kezdődő tavaszi szezonban már az A-ligában indulhat, s ez Buckwalter szerint jobb megméretési lehetőséget biztosít a szovjet klasszis számára.

A Portland TrailBlazers még 1986-ban szerzett elővásárlási jogot Szabonisra.

Még mindig nincs jelölt

A Magyar Tornaszövetség női szakági tanácsa szerdán ülést tartott, hogy a női szövetségi kapitányi posztra kiírt pályázatot elbírálja, és ennek alapján az elnökségnek javaslatot tegyen a tisztség betöltésére. Amint azt Mezei Gyula, a szövetség elnöke az MTI-nek adott tájékoztatójában elmondta, a női szaktanács úgy döntött, hogy a pályázatok beküldésének határidejét január 29-ig meghosszabbítják, tekintettel arra, hogy a kapitányi posztra egyetlen önjelölt akadt, aki azonban az utolsó pillanatban visszavonta pályázatát. A szövetség vezetői ezek után nem tehetek mást, mint hogy a határidő meghosszabbításával újabb jelöltek után nézzenek.

Új név: Videoton – Waltham

Érdekes bejelentést tett szerdán dr. Brávay Ottó, a Videoton SC elnöke: a fehérvári klub ötéves időszakra reklámszerződést kötött a Waltham Elektronik GmbH müncheni céggel. Ennek alapján a Videoton labdarúgócsapatát (a többi szakosztály nem) a jövőben Videoton-Waltham néven szerepelnek a bajnokságokban.

Ki fizeti a sztárgázsit?

Az idén immár hetedik alkalommal rendezik a Budapest Sportszarnokban a Tricotex Kupa fedettpályás atlétikai viadalt, amelyre ezúttal mintegy 15 országból várják a résztvevőket. A találkozó az európai „Big Ten”-sorozat egyik jelentős, sorrendben ötödik állomása lesz, s mivel a nemzetközi élmezőny ebben az időszakban az öreg kontinensen szerepel, elképzelhető, hogy a sportág kiemelkedő csillagai közül többen is rajthoz állnak.

Szerdán délben a Vörös Sárkány Étteremben tartottak sajtótájékoztatót, amelyben megjelentek a szövetség képviselői s a legfőbb szponzor, a Tricotex külkereskedelmi leányvállalat igazgatója.

Szalay Péter sajtófőnök elmondta, hogy a február 18-i verseny indulóiról a mostani, korai időpontban még nem tudnak pontos tájékoztatást adni, de olyan sztárok is jelezték részvételi szándékukat, mint például az amerikai Carl Lewis, a kenyai Paul Ereng, valamint a marokkói Said Aouita. Ezek a kiemelkedő tudású atléták azonban

Lewis a Tricotex Kupán

csak igen borsos áron, körülbelül 20–25 ezer dollárért hajlandók rajthoz állni, így sok függ a pénzügyi helyzet alakulásától.

Jankovitsné dr. Varró Veronika, a Tricotex igazgatója nemrégiben került a külkereskedelmi vállalat élére, de akárcsak elődei, ő is támogatásáról biztosította a sportágot. A Tricotex és az atlétikai szövetség vezetői kölcsönösen előnyös, hosszú távú együttműködést alakítottak ki.

Az idei viadalon a szervezők három-négy versenyszámot szeretnének kiemelni, a tervek szerint a férfiaknál a 60 méteres síkfutást, a 60 méteres gátfutást, valamint a férfi és női távolugrást. Erről dr. Erdélyi Péter, a szövetség menedzserirodájának vezetője tájékoztatta a sajtó képviselőit, de bővebb felvilágosítást a várható résztvevőkről egyelőre nem adhatott.

Verb Mihály, a szövetség marketing ügyekkel is foglalkozó szakembere a Tricotex Kupa keretprogramjáról számolt be. A „nagyok” színrelépése előtt váltóversenyt rendeznek a gyerekek-

nek, majd a selejtezőkön legjobbnak bizonyult 14 év alatti futók a 60 méteres távon összemérhetik tudásukat a világbajnok Calvin Smith-szel.

A belépőárakról elmondták, hogy a diák- és nyugdíjasjegyek 40 forintba kerülnek, a felnőttek 80–100 forintot fizetnek a viadal megtekintéséért. Ehhez kapcsolódik az a bejelentés, hogy azok a szakosztályok, amelyek február 10-ig a legtöbb jegyet igénylik, külön-díjat kapnak.

Mérei László, az újdonsült szövetségi kapitány szólt a hazai atléták felkészülési tervéről. A fedettpályás szezon igen fontos állomás, de a fő cél a nyári Európa-bajnokság, amelynek a jugoszláv Split ad otthont. A válogatott keret januárban kedvező edzőtáborozási lehetőségeket kapott, s a szakvezető reméli, hogy a glasgow-i fedett Eb-re 10–15 versenyző kiharcolja a részvételi jogot. Az utóbbi időszak egyik legeredményesebb hazai atlétája, a rövidtávúfutó Kovács Attila ezúttal kihagyja a téli idényt, s a szabadtéri feladatokra összpontosít.

Az exkapitány segít a Góliát FC-nek

Ismert, a 6–10 éves korú iskolások labdarúgó alapképzése a Góliát FC egyik vállalt feladata. A népszerű sportággal játékos formában történő „ismerkedés” a legfrissebb fővárosi adatok szerint 97 általános iskola pedagógusainak ad örömeteli elfoglaltságot. Száznyolcvanöt „góliátos” csapat működik a fővárosban, egészen pontosan 2978 gyermek jelenik meg heti két alkalommal a másfél órás edzéseken, amelyeken a futball ABC-jével foglalkoznak.

Javában folyik a fővárosi gyerekek téli teremturnája. Az első és második osztályosok például szombaton a Lőrinci Sportszarnokban döntik el, melyik csapat Budapest legjobbjá. Hogy a Góliát FC szakmai munkája még hatékonyabbá váljék, arról gondoskodott Baksa László társadalmi elnök: felkérte Bicskei Bertalan, a felnőtt labdarúgó-válogatott volt szövetségi kapitányát, hogy szakmai tapasztalataival segítse a kicsik munkáját.

– Mindenki előtt ismert, Bicskei Bertalan mostanában gyakorlatilag „munkanélküli” s ezért fordult meg a fejében, mi lenne, ha szaktanácsadóként támogatna, amíg ideje engedi – mondta Baksa László az MTI munka-

társának. – Megkerestem, és ő nem mondott nemet, sőt hangsúlyozta: a gyermekfutball régi kedvence. Éppen mostanában készítette el az utánpótlásképzés színvonalának javítását célzó szakmai összegezését.

Bicskei Bertalan társadalmi munkában bemutató edzéseket vezet majd, ellátogat a sikeresen és kevésbé sikeresen dolgozó általános iskolákba. Igyekszik eljutni szülői értekezletekre is, ahol egyfajta „toborzást” tart azért, ahol anyukák és apukák nyugodt szívvel adják futballistának gyermeküket.

Szeretnék mihamarabb arról olvasni, hogy a Góliát FC már nemcsak Budapestet, hanem legalább a fél országot behálózza. Ha minden nagyobb szakosztály csak erejéhez mérten csekély vagy nem csekély összeggel becsatlana, valóra válhatna a dolog. Nemcsak a nagyobb városokba, hanem a csapatok nélküli kistelepülésekre is el kellene jutni.

Hogy miért mondom? Ha nem csal az emlékezetem, akkor van Bastent is holland viszonylatban rendkívül elhagyott helyen fedezték föl.

– bégyé –

A Finlandia Kupáért

Csütörtöktől vasárnapig az ausztriai Pressbaum ad otthont a tollaslabdázók B-csoportos ifjúsági csapat Európa-bajnokságának, a 4. Finlandia Kupának, amelyen egy-egy párharc hét mérkőzésből áll. Ezen a tornán nem vesznek részt azok a válogatottak, amelyek az elmúlt évi manchesteri ifjúsági kontinensbajnokságon a legjobban szerepeltek, s bejutottak az első hat közé.

Nem hiányzik a magyar együttes sem, amely a D-csoportba kapott besorolást Norvégia és Franciaország társaságában.

A bulgárok az esélyesebbek Nekünk még csak Liga

A Wirth Gabriella révén szenzációs sikerrel zárult Európa TOP 12 viadal után újabb megméretés előtt áll a magyar asztalitenisz sport. Csütörtökön Várnában Európa Liga találkozó lesz Bulgária ellen, s az összecsapásra szerdán Berczik Zoltán szövetségi kapitány és Fülöp István edző vezetésével utazott el a magyar együttes, Harcsi Zsolt, Varga Sándor, Somosi Miklós, Wirth Gabriella összeállításban.

A múltban sok magyar sikert hozó Szuper Ligából két évvel ezelőtt esett ki a magyar válogatott, majd a második vonalnak számító Európa Ligában tavaly nem sikerült megszerezni a feljutást jelentő első helyet. Az idei mérkőzéssorozatban négy forduló után holtversenyben a 3. helyen áll Magyarország, s amint azt Horváth Tibor, a szövetség főtájkára elmondta, sok remény a feljutásra ebben az évben sincs, tekintettel arra, hogy a listavezető Belgiától nagyarányú (6–1) vereséget szenvedett a csapat.

A főtájkár szerint a csütörtöki összecsapáson a házigazdák Lukov, Stefanov, Sztojanov, Gergelcseva összetételű csapata az esélyesebb, mivel a magyarok Kriston Zsolt külföldi klubkötelezettsége és Németh Károly sérülése miatt tartalékosan szerepelnek, ráadásul a TOP 12-győztes Wirth Gabriella Hannoverben vereséget szenvedett Gergelcsevától. A két válogatott legutóbb 1988 januárjában Szuper Liga mérkőzésen találkozott egymással, s akkor Bulgária 5–2 arányban győzött.

INNEN-ONNAN

Madrid: A spanyol labdarúgó kupa negyeddöntőjének visszavágóján a Valladolid együttese nem kis meglepetésre 1–0 arányban győzött a Real Madrid ellen. A legjobb négy közé ennek ellenére a madridiak jutottak, miután az első találkót 3–0-ra nyerték. (Reuter)

Bukarest: Mircea Anghelescu román sportminiszter bejelentette, hogy amint normalizálódik a helyzet az országban, engedélyezik a labdarúgók külföldi szerződéseit. Eddig még nem dolgozták ki azokat a pénzügyi szabályokat, amelyek alapján megállapodásokat köthetnek a román egyesületek és a nyugati profiklubok. (Rompres)

Las Vegas: Bob Arum profi ökölvívó menedzser bejelentette, hogy a 41 évesen visszaváltott volt nehézsúlyú világbajnok, George Foreman április 26-án lép legközelebb szorítóba. Ellenfele Jose Ribalda vagy Trevor Berbick lesz. (AP)

Van Basten: 8,4 millió márka Újabb Milan-rekord

Európa jelenlegi első számú sztárfutball klubja az AC Milan mindenképpen meg akarja tartani az aranylabdás csatárcsillagát, Marco van Bastent. A nyártól újabb hároméves szerződést kínálnak a hollandusnak, mely szerint 8,4 millió márkát kasszírozhatna a csatár. Ebből amolyan előlegként 2,8 milliót az indulásnál megkapna, ami szintén rekordgázsinak számít Itáliában.

Maradónát még fénykorában sem értékelték fel így. Pedig az isteni Diego...

– bégyé –

Köszöntjük

PÁL

nevű olvasóinkat

A Pálok a latin Paulus rövidüléséből származtatják nevüket, melynek jelentése: kicsi, kis termetű férfi.

E napot pálfordulónak is szokták hívni, mondván, hogy ekkor van a tél közepe, most fordul az idő jobbra. Közismert a medve időjárás jelzése. Ha pálfordulókör a medve kijön a téli menedékből, s látja, hogy süt a nap, akkor még visszamegy, mert annyi hideg nap lesz, mint amennyi már elmúlt az esztendőből. Kevésbé ismert az ürgének mint időjósok a „szerepe” ezen a napon. Ha ugyanis kijön az odújából, akkor jó idő lesz – tartja a népszokás.

A Nap kél: 7.19 óra
nyugszik: 16.34 óra

A Hold kél: 6.43 óra
nyugszik: 14.57 óra

Tavaszi idő

Változékony, tavaszi, enyhe idő várható. Átmenetileg országszerte beborul az ég, eső, záporos valószínű. Később a hegyekben, illetve az északi országrészben egy-egy fűző hózápor is előfordulhat. A délnyugati, majd északnyugati szél reggelig gyakorta erős, helyenként viharos lesz, majd lassanként, de csak átmenetileg mérséklődik és ismét délnyugatra fordul. A legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2, 7 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet 12, 17 fok között alakul.

Közlemény

A Bajcsy-Zsilinszky Társaság a TIT budapesti szervezetének közreműködésével 1990. január 26-án 18 óra körül Erdély sorsa és a romániai forradalom címmel vitaestet tart a Kossuth Klubban (VIII. kerület, Múzeum u. 7.). A vita után dr. Raffai Ernő képviselő tart előadást.

Az Egészséges Demokratikus Ifjúsáért Mozgalom választmánya tájékoztatja a mozgalom aktívait és tagjait, hogy mindazok, akik 1990. január 31-ig lépnek be – alapító tagoknak minősülnek. Az alapító taglétszám felmérése és a tagsági igazolványok elkészítése céljából a belépési nyilatkozatokat legkésőbb 1990. február 15-ig kell megküldeni: 1143 Budapest, Dózsa György út 1-3. (Budapest, Sportcsarnok). Új belépési nyilatkozatok is a központban kaphatók. Telefon+telefax: 157-2152.

Mint régi és tapasztalt autós 23-án reggel jöttem az M7-es autópálya bevezető szakaszán, amikor is szinte életveszélyes helyzetben a két pályaszakaszt elválasztó sővény előtt feltűnően integető embert pillantottam meg. Erős köd volt, így joggal gondolhattam, hogy jelzései lassításra figyelmeztetnek mind engem, mind a mellettem legalább akkora sebességgel hömpölygő autóáradatot. És igaz volt. Hamarosan fékezni kellett, mert feltorlódott kocsisor halvány fényeit pillantottam meg. Ekkor eszembe jutott a tőlünk nyugatabbra autózó honfitársaink jól bevált gyakorlata. Ott ilyen esetben szinte mindenki egyszerre, mintha kö-

telező volna, a fékezéssel egyidőben bekapcsolja a veszélyes villogóját, azaz a veszélyt jelző sárga jelzést. Valóban nagy eredményű gyakorlat ez, mert a legsűrűbb ködben is biztonságos távolságból észlelhető a tömegkarambolt előidéző kényszermegállásra kárhóztatott autótömeg. Úgy gondolom, egy egyszerű és mindenkit érintő közlekedésbiztonsági gyakorlatról van szó. Amit nem tudom miért, de ezidáig Magyarországon nem tanultunk. Ajánlom ezzel foglalkozó autóstársaim figyelmébe mint követendő példát.

Sepsey Árpád

SZÁVAI | KALENDÁRIUM

Géza | Január 25.: Pál

Jópipák

A világot meglepi Pál:
Ő mindenkit lepipál!
Azt mondja erre a lány:
Pipálunk, ha van „dohány”!

Székesfehérvár Palotaváros nevű központja és környéke rendezésére, beépítésére tervpályázatot írt ki a városi és a megyei tanács a Közlekedési, Hírközlési és Építéssügyi Minisztériummal és a Művelődési Minisztériummal közösen. A tervpályázat célja, hogy megoldják a városrésztérsegenek szerves és harmonikus kapcsolódását a történelmi városközpont-hoz. A tervpályázat országos és nyilvános, a részletes kiírást a jelentkezők a városi tanács műszaki osztályán kaphatják meg. A pályaművek beadási határideje 1990. május 7., az eredményhirdetésre legkésőbb június 25-ig kerül sor.

(MTI)

Folyóirat kisebbségeknek

A napokban jelenik meg a Regio című kisebbségstudományi szemle első száma. A folyóirat érdeklődésének középpontjában a csehszlovákiai magyarság múltjának és jelenének tudományos igényű vizsgálata áll. Elemzi a kisebbségi kérdés általános problémáit is. Az új folyóirat figyelme kiterjed minden etnikai kisebbség helyzetére, különös súllyal a Közép-Európában élőkre. Szerzői a csehszlovákiai magyarság kutatásának a világ bármely pontján élő szakemberei, a kisebbségi kérdés rangos, magyar és más nemzetbeli kutatói. A folyóirat szerkesztősége a Regio hasonló jellegű könyvsorozat kiadására és terjesztésére, valamint a csehszlovákiai magyar tudományosság támogatására alapítványt hozott létre. A Regio előfizethető postai pénzes-utalványon: Párbeszéd Alapítvány 222-11882 folyószámlaszámon, megrendelhető a szerkesztőség címen (Gorkij fasor 38. I. em. 34.).

(MTI)

Kényszermegállás

Mindannyiunkat szorít a cipő és egyre szűkebbre szabják. Ennél már csak az a felháborítóbb, ha maga a suszter teszi le a szerszámot, hisz – véli – rossz cipőre is van várakozó vevő. Haragját azon éli ki, aki nem tehet róla, hogy rossz a nyersanyag, elégtelen a felszereltség, kevés a bér. Mindezt a január 23-i hajnal juttatta eszembe, amikor a hatalmas ködben tömegek széles vonulatát pillantottam meg a hidakon és az utakon, tolongásukat, tipródásukat az aluljárókban és a közlekedési eszközök megállóiban nézni is rossz volt. Lábukat húzva, sántítva vagy távgyalogló ütemben haladtak. Hajnalban csörgött a vekker, az állomásra hajnalban robogott be a vonat, az éjszakai műszak is most járt le. Az ő idejük ez a hajnali 4 és 6 óra közötti időpont, akiket évtizedeken keresztül ez időpontra húzott föl az életük, s a lelkiismeretük, miközben mások javában alusszák az igazak álmát, vagy akkor kezdenek el piperészkedni a tükör előtt. A Budapesti Közlekedési Vállalat dolgozóinak hajnali sztrájkját nem azok kínlódták meg, akiket minden áldott nap jóval pitymallat után frissen borotváltan és jólfésülten röpít a metró, a HEV, a villamos, a busz (és a gépkocsi) a munkahelyeikre, hanem a termelés első vonalában dolgozókat, akiktől – hogy a jelkép és a valóság eszközeivel éljek – a kenyérünk függ! A kedd hajnali „sánta” cipő az ő lábukat törte fel, nem pedig azokét, akiket a jogos harag illet.

A forradalom után a tömegközlekedés emberei voltak azok, akik szinte még ostromállapot közepette a helyükre álltak. Pedig néhol lőttek, mint kedd hajnalban a maradék hangulatnak.

– pál –

Az Országos Ösztöndíj Tanács titkársága közli, hogy a kormányközi munkatervek (tőkés, fejlődő és szocialista) alapján 1991-ben megpályázható rövid és hosszabb időtartamú ösztöndíjak közzétételére a Művelődési Közlöny január 26-i 1-es számában kerül sor. A pályázás feltételeire vonatkozó részletes információk szintén az említett közlönyben találhatók. (MTI)

Japan szputnyik

Sikerrel fellőtték szerdán este az ucshurui űrrepülőtérről azt a japán űr-rakétát, amely két holdkutató szputnyikot állít pályára. A felbocsátást kedden az utolsó pillanatban elhalasztották, mert a szokatlanul hideg következőben elektromos hiba keletkezett a hordozórakéta egyik hidraulikus berendezésében.

A háromfokozatú, igen nagy teljesítményű rakéta a Muses-A elnevezésű mesterséges holdat állítja föld körüli pályára. A 182 kilogramm tömegű, 140 centiméter átmérőjű és 80 centiméter magasságú szputnyik magas elliptikus pályára áll, ahol tervek szerint

március 18. és 20. között 18 ezer kilométerre megközelíti a Holdat. Ekkor egy speciális indítórakéta segítségével katapultál egy kisebb szputnyikot, amely a Hold körüli pályára áll majd. A mindössze 11 kilogramm tömegű automata kutatószonda fedélzeti rendszerei és műszerei napelemekkel működnek.

A szerzett információkat az „anyaszputnyik” fedélzeti számítógéphez továbbítja, s az küldi tovább a Földre.

A terv sikere esetén Japán – a Szovjetunió és az Egyesült Államok után – a harmadik „Hold-hatalomná” válik.

Szerdán a Dél-kínai tengerbe zuhant az amerikai légierő egyik F-15 típusú harcigépe, amely a Cope Thunder hadgyakorlaton vett részt. A pilóta eltűnt, a szerencsétlenség oka ismeretlen.

A Cope Thunder hadgyakorlat január 14-én kezdődött, péntekig tart, s az Egyesült Államok, a Fülöp-szigetek és a Thaiföld légierője vesz részt rajta.

A Falusi Ifjúsáért Alapítvány kuratóriuma pályázatot hirdet azon 35 év alatti, falun élő fiatalok számára, akik – politikai meggyőződésüktől függetlenül – közösségükben meghatározó szerepet játszanak, és képesnek érzik magukat az új típusú települési önkormányzatok kialakításában való aktív részvételre. Azon kistéleplések lakói is pályázhatnak, ahol még nem működik lakóhelyi önkormányzat. Az egy évre elnyerhető támogatás összege havi (maximum) 2000 forint. A pályázathoz csatolni kell a saját kezűleg írt önéletrajzot és az adott közösség támogató döntéséről szóló nyilatkozatot. A sikeres pályázókkal a kuratórium megállapodást köt. Beadási határidő: 1990. február 25. Cím: EFISZ Országos Iroda 1087 Budapest, Könyves Kálmán krt. 76. Telefon: 133-9914, 113-7020/1653, 1478.

ÉPÍTŐK, BARKÁCSOLÓK, FIGYELEM!**Vásároljon olcsón építési és szakipari anyagokat stb.!**

Keresse fel a Tolna Megyei Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet, Szekszárd, Epreskert u. 10. szám alatti telephelyét, ahol 1990. január 27-én 8.00–13.00-ig nyílt

BÖRZENAPOT

rendez.

Tolna megyei Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet

**Megjelent
a Magyarok**

című folyóirat 6. száma!

Az évfordulók jegyében komor tartalommal, izgalmas témákkal: október 6. és október 23. szellemében. Illyés Gyula, Kassák Lajos költeményei a zsarnokságról, elfeledettnek hitt szerzők és sorok az 56-os forradalomról, köztük Sinka István 56-os versei. Bevezetőt Medvigy Endre írt hozzá.

Szabó Lőrinc, Tamási Áron forradalmat üdvözlő gondolatai, Timár Máté „A Lord” című regényének részlete, amit Gimes Miklós emlékének jegyzett.

Pomogáts Béla Tizenkét nap című tanulmányában az „irodalmunk az 1956-os forradalomban” témakörben ad áttekintést. Visszaemlékezések az 1956. december 12-i egri sortúzra szemtanúk, nyugalmazott orvosok és a hivatalos közlemény tükrében.

Természetesen állandó téma az erdélyi kisebbség sorsa és a Magyarok 6. számában is levélbontás. Vélemények, üdvözlő sorok Békéscsabáról, Honoluluból, Párizsból, Washingtonból, Montreálból, Bécsből.

Keresse Ön is a Magyarokat!**Hirdetését
telefonon is feladhatja**

Budapest	141-4655
Pécs (72)	41-580
Szekszárd (74)	16-277
Dombóvár (74)	66-779
Tolna (74)	40-476
Gerjen (75)	37-060

A KERAFORM Ipari Kereskedelmi és Szolgáltató Magyar–Oszták Kft. önálló fejlesztői munkára keres keramikai szakmunkásokat, fizetés meg egyezés szerint. Jelentkezni lehet személyesen Szekszárd, Táncsics M. u. 32. alatt, vagy telefonon: 06/74/16-120 számon.

APRÓHIRDETÉS

5 éves Barkas személyrendszerrel eladó. Érdeklődni: 5 óra után, Szekszárd, Szluha György u. 21.

**Butik helyett
BÁLA – GÁLA
holland bálaruhákból.**

Szabadidőruhák 490,- Ft-tól

Reklámóra 125 Ft-ért.

Szekszárdon a piaci csarnokban, 1990. január 29-től február 3-ig

Nyitva: 8–17 óráig, szombaton 8–12 óráig.

Várjuk Kedves Vásárlóinkat!**Az Ön segítőtársa lehet...****NDK gyártmányú személygépkocsi-utánfutó**

315 kg-ig terhelhető
rakfelülete 100x140 cm-es,
oldalfal és a plató impregnált keményfa, alumínium szegélyborítással

Ára vizsgáztatva: 24 440,- Ft helyett 20 440,- Ft-ért vásárolható, amíg a készlet tart!

Várjuk szíves érdeklődésüket a
KONZUM ÁRUHÁZ-ban

Pécs, Kossuth tér (II. em.)
Telefon: 72/33-422/59.

DÁTUM

Pál-forgolódás

Nem véletlen, hogy nem pálforgulás szerepel a címben, hiszen ahhoz nem kell a Dátum kies sarka: van abból az életben éppen elegendő. Mert nemcsak Saulusokból lesznek Paulusok, hanem mindazokból, akik igazán még Saulusok sem voltak... S ha így halad az idő, azt a bizonyos damaszkuszi utat jó lesz többsávosra építeni.

Ezek az ügyek azonban eltörpülnek ahhoz képest, amit a múltban a Pálok jelentettek nekünk, magyaroknak. Először is az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend éppen a pálos rend. Néhány éve, amikor Czesztohovában jártam, a rend európai központjában, láthattam azt a kiállítást is, amelyen a Szolidaritás több tízezer internált tagjának keresztényi tárgyai meséltek a vitrinekben. Pál neve Krakkóban is eszembe juthatott: Komjáthy Benedek az Szent Pál levelei magyar nyelven című műve volt az első nyomtatott könyv anyanyelvünkön, s az épp ott, Vietor Jeromos nyomdájában készült. Földézhettük Arany János Fülemiléjéből is Pál véres orrú alakját, a pápákból fél tucatot, a vízmérnök Vásárhelyit, a főúr Esterházyt: a maga módján ki szent, ki Saulus. Ki kevésbé, ki jobban.

Szent Pálnak azonban – aki kevésbé volt az – jelképei közé tartozik a pálma s a holló. Ez utóbbi, szerencséjére nem leveleit szállította, hanem enivalót vitt neki sivatagi éhínségében. Ki tudja, há talán írásait vitte volna, nem járt volna-e úgy, mint a minap újságunk: a BM kereste, de nem kapta meg Budapesten. Vajon milyen lenne a cím: Szent Pál levelei a remittendabéliekhez?

#

Az országgyűlési választások televíziós követésére Választási Irodát hozott létre a Magyar Televízió. A Választási Iroda vezetőjének Baló Györgyöt, a Tv2 igazgatóját kérték fel. Ezzel a Pártközi Egyeztető Bizottság egyetért.

A Választási Iroda tevékenysége nem érinti a Magyar Televízió állandó műsorait. Az iroda feladata minden külön önálló, a választásokkal kapcsolatos televíziós műsor előkészítése és sugárzása. A Választási Iroda telefonszámai: 153-1611, 153-1822. A műsorokat a Tv1 sugározza január 29-től, minden hétköznap a Tv-híradó első kiadása után, illetve a Tv-híradót követő első főműsor után, előreláthatólag négy hétig, minden hétköznap, 2x2x5 percen.

*

A Pártközi Egyeztető Bizottság kéri a választáson induló pártokat, hogy írásban jelezzék, ha a Magyar Rádió Kossuth és Petőfi adóján, valamint a Magyar Televízió 1-es és 2-es programjában fizetett politikai hirdetéseket kívánják sugároztatni. Az igénybejelentésnek tartalmaznia kell, hogy a február 23-ig terjedő időszakban mely napokon, hány alkalommal és milyen időtartammal szándékoznak hirdetni. A jelentkezések személyesen és írásban adhatók le munkaidőben a következő címen: Budapest, V., Kossuth tér 4., II/23. Határidő: január 26-a, péntek délelőtt 9 óra. További felvilágosítás a 131-2142-es telefonszámon. A beérkezett igények alapján a reklámidő elosztása sorsolással történik. Ez január 26-án, pénteken 9 órakor kezdődik. Helyszín: Budapest, V., Kossuth tér 4., II/36.

Az EGK mellett működő Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) által kilátásba helyezett hitel és segély felhasználásáról, illetve fogadásáról tárgyaltak szerdán a MEM-ben pártok, érdekképviseleti szervezetek, bankok és főhatóságok képviselői. Mint ismeretes a huszonegy iparilag fejlettebb állam hazánkhoz és Lengyelországnak együttvéve (a közös piaci pénznemben számolva) 2,5-3 milliárd ECU-s hitelt, illetve segítyt szánt a gazdasági és a szociális területek fejlesztésére.

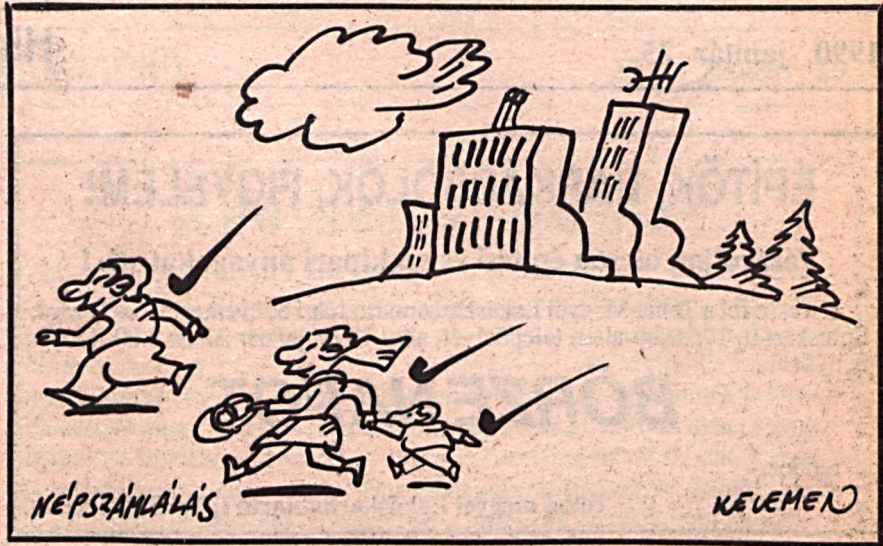
Szabó Ferenc mezőgazdasági és élelmiszerügyi államtitkár elmondta: a szervezet részéről kilátásba helyezett összeg nagyságát nem tudják pontosan, és azt sem, hogy a pénzt a két ország között miként osztják fel.

A frankfurti repülőterei hatóságok fegyverek után kutatva vizsgálták át kedden este a líbiai repülőgépet, annak személyzetét, a 75 utast és csomagjait. A személyzet három tagjánál találtak fegyvert, de fegyverviselési engedélyük nem volt. Mindhármukat a repülőter biztonsági részlegére kísérték, később elengedték őket. Az átvizsgált Boeing eközben megkapta a felszállási engedélyt, hogy még kedden este visszainduljon Tripoliba, de a pilóta a visszatartott három alkalmazott nélkül nem akart felszállni.

A nyugatnémet belügyminiszteri szóvivő szerint a „rendkívüli ellenőrzés” kivételes eljárás volt, amire a „határőrszervekhez eljutott információk miatt volt szükség”. Az információk mibenlétét nem részletezte. A Boeing-727 végül szerdán délelőtt indult vissza Tripoliba.

Helyreigazítás: A Magyar Távirati Iroda „Egyházi iskolák állami támogatása” címmel 1990. január 3-án kiadott közleményének 3. bekezdésében az a megállapítás szerepel, mely szerint „az állam az elmúlt esztendőben is 400 millió forinttal járult hozzá az egyházak által fenntartott iskolák kiadásaihoz”. Ezzel szemben a valóság az, hogy az állam az elmúlt esztendőben az egyházak kiadásaihoz járult hozzá 400 millió forinttal.

Kiadja a Dátum Rt. magánkiadásban. Főszerkesztő: Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Czákó Sándor és dr. Töttös Gábor (külpolitika). Olvasószerkesztő: Kis Pál István (belpolitika). Rovatvezetők: Bálint György (sport), Szávai Géza (kultúra), Takács Zsuzsa (szociálpolitika). Külföldi tudósítók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs), dr. Vezényi Pál (Zürich), Vigh József (Toronto). Felelős vezető és kiadó: dr. Károly István. Szedés és tördelés: Babits Kiadó. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 74/16-277. Fax: 74/15-275. A budapesti iroda címe: 1023 Bp. Harcsa u. 2. Tel.: 11-52-744. Nyomja az Athenaeum Nyomda Budapest VII., Lenin krt. 7. Felelős vezető: Szlavik András vezérigazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Elfizethető bármelyik hírlapkézbesítő postahivatalnál, a kézbesítőnél, a posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR) 1900 Budapest XIII., Lehel u. 10/A. közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra. Elfizetési díj: egy hónapra 200 Ft, negyedévre 600 Ft, félévre 1200 Ft, egy évre 2400 Ft. Indexszám: B/PNL/31/TO/1989. ISSN-szám: 0864-9170. Kéziratokat és fotókat nem őrizzük meg és nem küldünk vissza!

New York-ban a március 20-án megrendezendő népszámlálás kiterjed a hajléktalanokra is. A nagyváros igazgatása és önkéntes segítők máris 2100 olyan helyet térképeztek fel, ahol a 60-90 ezerre becsült hajléktalanok nagy része található. Ezek között van 202 vasút-, metrő- és buszállomás, 963 park, játszótér, elhagyott épület, üres telek, valamint híd. A 326, többnyire Manhattanban található menhelyen egyszerre legfeljebb 29 612 személy éjszakázhat.

A hajléktalanok összeszámlálása persze nem lehet teljes, hiszen közülük sokan igyekeznek eltitkolni sorsukat, így például azok, akik átmenetileg barátoknál vagy rokonoknál is meghúzzhatják magukat.

Vissz-fizetés

A Radius Hungaricus Rt. igazgatóságának határozata megállapította, hogy az Alfa-Omega Betegbiztosító Rt. és a Diameter Fejlesztő-Befektető Bank Rt. alapítása meghiúsult, mivel a meghirdetett alapítóknek csak kis hányadát jegyezték részvényként 1990. január 22-éig. A Mezőbank Rt. ezért tájékoztatja az eddigi részvényjegyzőket, hogy a lejegyzett és befizetett összegeket zárolt forintoszámlán tartja, és a visszafizetéseket megkezdi. A bank vezetése kéri a részvényjegyzőket, hogy a visszafizetés gyors lebonyolítása érdekében befizetési bizonylatukkal keressék fel a jegyzés helyét.

Keresztény egyházak tagjai, felekezetre való tekintet nélkül, több ezren tüntettek békésen szerda este a fővárosi Művész Mozi előtt: zsolnárokat énekelve tiltakoztak a Krisztus utolsó megkísértése című film bemutatása ellen. A tüntetés szónokai felszólították a magyar keresztényeket, hogy támogassák tiltakozásukat. Megítélésük szerint ez az amerikai produkció Jézus személyének történelem- és bibliaellenes beállításával mélységesen sérti a Krisztus-hívó embereket, feszültségekkel terheli meg a hívó és az ateista világnézetű állampolgárok békés egymás mellett élését.

Az egyházak képviselői – lelkesek, teológiai tanárok, írók, újságírók – Németh Miklós miniszterelnökhöz és az Országgyűléshez küldött táviratukban kérik a film vetítésének azonnali betiltását. (MTI)

Bensőséges, kegyeletos megemlékezés színhelye volt szerdán délután a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének székháza. A II. világháború időszakának leghírhedtebb haláltábor, Auschwitz felszabadulásának közelgő 45. évfordulója alkalmából rendeztek bajtársi találkozót az életben maradt egykori foglyok részvételével. 45 esztendővel ezelőtt, január 27-én a szovjet hadsereg katonái vetettek véget az emberiség történetében példa nélküli emberirtásnak.

A stockholmi kereskedelmi kirendeltség tájékoztatása alapján közli a Kereskedelmi Minisztérium, hogy nem kizárható, hogy 1990. január 29-én – bérvíta következményeként – az összes svéd bank bezár, és a belföldi kifizetések a külföldi pénzműveletekkel együtt meghatározatlan ideig szünetelnek. Felhívja a Svédországba kitutazók figyelmét, hogy a sztrájk kitörése esetén a fenti időponttól csak kis címletű készpénzzel utazzanak ki, mivel csekkek nem lesznek beválthatók és hitelkártya felhasználására sem lesz lehetőség. (MTI)

Mai lapunkat
Czákó Sándor szerkesztette

Holnapi
számunkban
olvashatják,

ki fegyverezte le
a marosvásárhelyi
szekusokat